Вільне Слово
The Free Word

ЧАСОПИС НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ

VILNE SLOVO
THE FREE WORD
Ukrainian Independent Weekly
Established in 1934
Published every Saturday by
TORONTO FREE PRESS PUBLICATIONS LTD.
Yearly subscription:
In Canada $ 12.00
In U.S.A. $ 14.00
Single copy 30¢

ADDRESS
"Vilne Slovo", 196 Bathurst St.
Toronto, Ontario, Canada,
M5T 2R8
Telephone: 368-7282

SECOND CLASS MAIL
REGISTRATION NUMBRR 1672.

РІК XLIV. Ч. 43 — Субота, 22 жовтня 1977 — Saturday, October 22, 1977 — Vol. XLIV. No. 43

НОВА ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДІЙСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ — вибрана на Конвенції СУКВ, 9-го жовтня 1977 р. у Вінніпегу, Ман. На світлині зліва: Степан Горбаль, скарбник, д-р Франко Мартинюк, 2-й заступник голови і представник до СКВУ, Богдан Панчук, попередній голова і літописець, Петро Українець, голова, адв. Антін Яримович, 1-ий заступник голови і представник до КУК, Роман Брик, генеральний секретар; Другий ряд зліва: д-р Петро Смильський, член Ради, д-р Степан Росоха, преса, інформація та представник до КУК, М. Олійник, член Ради, Петро Карпюк, референт молоді-кадетів, Іван Юзик, організатор, архів, Александер Ґрошак, організатор на Захід Канади, Павло Харидчак, представник на Сході, Михайло Ґреґораш представник на Захід і Михайло Німчук, організатор на Сході Канади.

ХРИСТИЯНСЬКІ ЦЕРКВИ ШУКАЮТЬ ДІЯЛОГУ З НЕХРИСТИЯНСЬКИМИ РЕЛІГІЯМИ.

Досвід діялогу з нехристиянськими релігіями за останніх 2 роки був головною темою римської екуменічної зустрічі між Папським Секретріятом для не-християн і Комісією діялогу Світової Ради Церков, яка має свій головний осідок у Женеві. Предсідником нарад був Кардинал Серджо Піньєдолі — президент Секретаріяту для нехристиян. Комісія для діялогу Світової Ради Церков складається з представників Православних, Протестантських і Англіканської Церков. Учасники зустрічі сподіються, що в майбутньості взаємна співпраця між ними буде ще більш успішна й тісніша.

Вибори в Манітобі 11 жовтня

WINNIPEG (CP-Special) — The Tories are back in control in Manitoba after eight years of New Democratic government.

Sterling Lyon, a 50-year-old lawyer and prominent member of the Tory governments that preceded the NDP, led his party to victory in 33 ridings for a clear majority of the 57 seats. Lyon won the Tory leadership in a bitter fight with Sidney Spivak in 1975.

ED SCHREYER

Premier Ed Schreyer and the NDP elected 23 members, and the Liberals under leader Charles Huband took only one seat.

It was a stunning upset victory that surprised even the Conservatives. Party organizers had said they expected, at best, to form a minority government.

"It looks like Manitoba is embarking on a new era," said Lyon after the voting trend had become clear.

Huband failed to win a seat, while Lyon coasted easily to victory and Schreyer won narrowly over a strong Tory challenge. All three leaders ran in Winnipeg ridings.

The Conservatives appeared headed for an even 50 per cent of the vote, with the NDP taking 37 per cent and the Liberals 13.

ЗИМОВІ МІСЯЦІ — МІСЯЦІ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ!

8-ий Конгрес Українців Канади, що відбувся 8-11 жовтня 1965 р., виніс окремі резолюції в справі підтримки української національної преси та поширення українських книжок між громадянством. Одна з тих резолюцій говорить:

> **ТОМУ, що перед нашою національною спільнотою стоїть гостра проблема збереження в Канаді нашої мови й нашої культури, —**
>
> **8-ий Конгрес Українців Канади постановляє звернутись до українського громадянства з проханням, щоб воно дало всесторонню моральну і матеріяльну піддержку українській незалежній від чужинців пресі і друкованому слову!**

Тому закликаємо всіх, у першій мірі наших читачів, щоб вони в наступних тижнях зимових місяців закупили в нашому видавництві чимбільше книжок. Усіх тих, що закуплять у нас принаймні за $10.00 книжок, будемо вважати ПРИЯТЕЛЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ в цьому році. Тож всі поспішіть із замовленнями!

В БЕОҐРАДІ ПОЧАЛАСЬ ДРУГА ФАЗА ЕВРОПЕЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Београд, Югославія. — У вівторок, 4-го жовтня ц. р. тут розпочалась, у приявності делеґацій з 33-ох европейських країн, як також представництв ЗСА і Канади, друга фаза Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва. На протязі минулих кількох місяців делеґації переважно зустрічались на приватних сесіях і працювали над узгідненням програми, яка охоплюватиме повний перегляд Гельсінкської угоди. Головними проблемами однак будуть справи військових бльоків, вільна виміна людей й інформації між Сходом і Заходом та справа пошанування людських прав. Обидві надпотуги, З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз, як виглядає, прагнуть оминути конфронтації в Беоґраді, яка може притемнити дещо поправлені відносини між країнами, але американські представники заявили, що внесуть пропозиції, щоб Гельсінкська угода мала більший вплив на міжнародну політику.

Перша сесія Европейської Конференції відбувалася під строгою охороною поліції, яка дослівно цілим кордоном оточувала модерну конвенційну залю, спеціяльно збудовану для цієї цілі. Учасників Конференції в часі відкриття вітав президент Югославії Тіто, який закликав до поміркованости і однозгідних рішень для справи миру і поліпшення відносин між народами. Крім Тіта, привітальні заяви склали голови делеґацій Румунії, Голляндії і чотирьох інших европейських держав. „Покищо ще дуже мало зроблено, щоб оживити дух Гельсінкської Конференції, — заявив Валентін Ліпаті, румунський делеґат на пополудневій сесії, — а европейські держави не зробили великого поступу, щоб зменшити військове напняття, а більше концентруються на справах людських прав". Артур Голдберг і Юлій А. Воронцов, голови делеґацій ЗСА і СССР, виголосять свої вступні промови в кінці цього тижня. Перший тиждень нарад Конференції призначений на виголошення прилюдних заяв поодиноких делеґацій. На наступний тиждень делеґати зустрічатимуться приватно, або на окремих фахових комісіях та розглядатимуть закиди одних держав проти других за порушення Гельсінкської угоди. ЗСА плянують власне на такій приватній сесії висунути закид проти деяких держав, які, порушуючи угоду, переслідують в себе людей, що мають іншу від урядової думку. Деякі групи, головно дисиденти і члени Комітетів нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, висунули обвинувачення проти Совєтського Союзу і багатьох інших комуністичних держав, які роблять утиски і ув'язнюють осіб, які домагаються виконання прийнятих в Гельсінках постанов, що закликають держави респектувати цивільні, політичні, економічні, соціяльні, культурні, релігійні та інші права і права поодиноких національних груп.

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Дванадцятий Конгрес Українців Канади відбувся в днях 7–10 жовтня 1977 у Вінніпегу. Конгрес поновно вибрав Президентом КУК д-ра Сергія Радчука, виніс резолюції і постанови та пройшов з особливим успіхом.

Рівнож відбули свої Конвенції – Союз Українських Канадійських Ветеранів та Комітет Українок Канади. Про сам Конґрес і Конвенції обширніше будемо подавати у наступних числах "Вільного Слова", як рівнож і коментарі іншої преси та подамо важливіші резолюції, з яких одна закликає українців Канади підтримати українську національну вільну пресу і купувати українські книги!

ВЕРХОВНИЙ СУД УРСР ЗАТВЕРДИВ ВИРОК М. РУДЕНКА І О. ТИХОГО

Микола Руденко

Вашінгтон (УІС „Смолоскип"). Сюди дісталася дещо спізнена вістка про те, що в четвер, 15-го вересня 1977 року, академік Андрій Сахаров подав до відома закордонних кореспондентів в Москві, що Верховний Суд Совєтської України затвердив вирок на Миколу Руденка і Олексу Тихохо, який був винесений обласним Донецьким судом 30-го червня 1977 року. Згідно з тим вироком, М. Руденко був засуджений на 7 років ув'язнення і 5 років заслання, а О. Тихий — на 10 років ув'язнення і теж 5 років заслання.

М. Руденко був головою створеної в Києві 9 листопада 1976 р., Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, а О. Тихий — членом цієї Групи. Обидва вони були заарештовані 5-го лютого 1977 р. і перебували майже п'ять місяців у слідчому ізоляторі КГБ в Донецьку. Суд над ними відбувся від 23 до 30 червня, саме тоді, коли в Београді відбувалися наради представників 35-ти країн, які підписали заключний Гельсінкський Акт. Щоби запротестувати перед цілим світом проти незаконного і незгідного з духом Гельсінкських Договорів ув'язнення М. Руденка і О. Тихого, а згодом також інших двох членів київської Гельсінкської Групи, — М. Матусевича і М. Мариновича, вашінгтонський Комітет Гельсінкських Ґарантій для України і „Смолоскип" вислали своїх представників до Београду.

28 червня 1977 року вони влаштували в готелю „Югославія" пресову конференцію. Кілька годин перед конференцією були заарештовані два представники вашінгтонського Комітету — А. Фединський і А. Мішталь та видалені з Югославії. Два інші представники — А. Карковдь і К. Гуйтан відбули пресову конференцію, яка здобула розголос у світовій пресі.

У зв'язку з жорстоким засудом М. Руденка і О. Тихого „Вашінгтон Пост" (Вашінгтон) і „Інтернешенел Геральд Трібюн" (Париж) опублікували редакційні статті — „Український приклад", де позитивно насвітлили і скоментували боротьбу українського народу за свободу.

СОВЄТСЬКІ ДИСИДЕНТИ ГОЛОДУЮТЬ ПІД ЧАС БЕОҐРАДСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Москва. — Пресове агентство „Ассосіейтед Пресс" інформує, що у вівторок, 4-го жовтня, коли розпочалася друга сесія Београдської конференції, яка триватиме до кінця року і має за завдання підсумувати наслідки Гельсінкських домовлень, що їх в 1975-му році підписало 35 держав, в різних частинах Совєтського Союзу дисиденти, політичні в'язні та члени різних віровизнань розпочали голодівки, щоб звернути увагу світу на факт, що уряд СССР постійно порушує постанови Гельсінкської угоди, зокрема ті, які стосуються пошанування прав людини.

В Москві 48 дисидентів оголосили одноденну голодівку на знак протесту проти „арештування совєтськими властями членів Груп сприяння виконанню Гельсінкських домовлень та на знак солідарности з усіми тими, яких переслідувано за релігійні переконання".

Того самого дня західні кореспонденти одержали вістку, що в багатьох концентраційних таборах в районі Уральських гір політичні в'язні відбувають голодівку і відмовляються від праці, щоб в такий спосіб відзначити початок другої сесії Београдської конференції.

В місті Находка, на Далекому Сході 60 членів протестантської Церкви П'ятидесятників розпочали 10-денну голодівку на знак протесту проти переслідування совєтськими властями релігії, зокрема їхньої Церкви, як теж на знак протесту, що совєтський уряд відмовляє їм права на еміграцію з СССР. Після 10-денної голодівки цю групу замінить інша і так буде до закінчення Београдської конференції. П'ятидесятники розпочали голодівку, не зважаючи на те, що совєтські чинники погрожували їм, що будуть заарештовані — інформує „Ассосіейтед Пресс".

Юрій Андропов, шеф совєтського КҐБ, приїде до Беоґраду

Београд, Югославія. — Югославські урядові чинники підтвердили в понеділок, 3-го жовтня ц. р., що керівник совєтського КГБ Юрій Андропов прибуде з офіційною візитою до Югославії, правдоподібно у цей день, коли учасники другої фази Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва будуть обговорювати справу людських прав. Андропов, як відомо, вважається в СССР і країнах Східньої Европи символом репресії і відплатних акцій КГБ проти дисидентів і осіб, які боряться за національні й людські права чи домагаються виконання Гельсінкської угоди. В 1956 році Андропов був совєтським амбасадором в Мадярщині. В часі мадярського повстання він координував усі акції совєтських військових частин, які втопили в крові революційний зрив мадярів. В 1968 році, в часі окупації військами держав Варшавського Пакту Чехо-Словаччини, Андропов керував КҐБівськими частинами у Східній Европі. „Це так, якби запросити кота на конвенцію мишей", — заявив один з дипломатів, почувши про приїзд верховного КҐБіста до Беоґраду.

На світлині Леонід Плющ доповідає у Вінніпегу 9 жовтня 1977 на вічу — в залі "Нортстар готел" з участю біля 609 присутніх. По його правиці предсідник віча д-р Юрій Данилів, а по боках секретарі пп. Петришин і Павлишин.

СОБОР УПЦ В ЗСА ВШАНУЄ СВОГО ПЕРВОІЄРАРХА

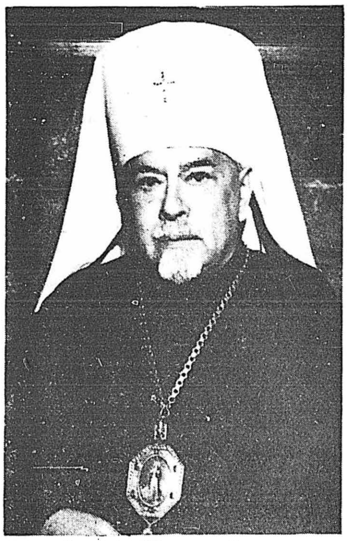

Блаженніший Митрополит Мстислав

Баунд Брук, Н. Дж. — З благословення Владики Митрополита Мстислава і згідно з постановою Церковної Ради Митрополії, від п'ятниці до неділі, 7—9 жовтня, відбувся в митрополичій катедрі у Філядельфії 9-ий Собор Української Православної Церкви в ЗСА.

Для належної підготовки передсоборових і соборових справ, Церковна Рада Митрополії обрала передсоборну комісію, якій доручила справу скликання 9-го Собору згідно з церковними канонами Вселенського Православ'я і нормами чинного статуту УПЦеркви в ЗСА.

В цьому році сповнилося 35 років архипастирського служіння Митрополита Мстислава. Його єпископська хіротонія відбулася у Святоандріївському Соборі в Києві, 14-го травня, 1942-го року. Високо оцінюючи це 35-річне служіння Владики Мстислава в Україні і поза її межами, його беззастережну самовідданість праділній Церкві українського народу, повсякчасне стремління об'єднати під одним духовним проводом всі українські православні юрисдикції у вільному світі і здобути Українській Православній Церкві належне місце в християнському світі, архипастирі, пастирі і вірні цієї Церкви покликали до життя спеціяльний ювілейний комітет для достойного вшанування свого Первоієрарха на цьому соборі в катедрі св. Володимира і на спеціяльному, в його честь влаштованому бенкеті в готелі Маріотт в неділю, 9-го жовтня, в год. 1:30 по полудні.

Українські святкування і демонстрації у Римі

Від 30 вересня до 3 жовтня 1977 р. у Римі відбулися маніфестаційні святкування з нагоди 60-річчя священства і 85-річчя з дня народження Блаженнішого патріярха Йосифа. Західні пресові агентства подають, що на ці святкування і рівночасно на Синод УКЦ прибуло 3,000 українців-католиків з Півн. Америки та Европи. На них були владики: з Канади єпископи Ніль Саварин, Ісидор Борецький і Андрій Роборецький, Іван Прашко з Австралії, Йосиф Шмондюк із ЗСА, Платон Корниляк з Німеччини.

У суботу, 1-го жовтня, до папи вислано листа ще раз з вимогою визнати патріярхат УКЦ. У листі обвинувачено Ватикан за співпрацю з комуністичною безбожницькою Москвою, яка знищила Українську Католицьку Церкву, а попередньо Українську Автокефальну Православну Церкву та продовжує переслідування вірних. У неділю, 2-го жовтня, відбулася українська демонстрація під вікнами папи.

Під час загальної авдієнції у папи, 5-го жовтня, коли папа промовляв до 10,000 прочан, около 300 українців підняли великий транспарент з написом: „Українці просять Святішого вітця визнати їхній патріярхат".

Пресові агентства, подаючи вістку про демонстрацію українців у Римі, відмічують, що УКЦеркву, яка налічує около 3,5 мільйонів вірних, большевицька Москва брутально знищила, прилучивши її насильно до Російської Православної Церкви.

Що кажуть цифри?

Скільки вони заробляють?

Сінклер Стівенс, губернатор Банку Канади	$75,000
Прем'єр Канади, П. Е. Трудо	$72,100
Жул Леже, ген.-губернатор Канади	$48,667
Джов Кларк, провідник опозиції	$59,475
Жан-Люк Пепин, член комісії єдности	$57,500
Жан де Гранпре, голова Белл Кенада	$215,000
Дж. С. Текерей, президент Белл Кенада	$186,000

Леонід Плющ у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Минулої середи, 5-го жовтня ц. р., був у Філядельфії Леонід Плющ з доповіддю про „Оборону національних і людських прав у Совєтському Союзі". Доповідь відбулася о год. 7:30 в авдиторії „Файн Артс Білдінг" у кімнаті „Б-1" в Пенсильвенському університеті. Вступне слово мав філядельфійський адвокат Гером Шестак, голова Міжнародної Ліги для прав людини при Обєднаних Націях. Перекладачем доповіді англійською мовою був Віктор Царинник. Приявних, в більшому Українців було понад 300 осіб. Звідомлення з пресової конференції Леоніда Плюща у „Голідей Інн" при 18-ій і Маркет вул. подав член редколегії „Філядельфійського Інквайрера" Джан Кленсі в 98-му числі з 6-го жовтня ц. р.

Про цей виступ Леоніда Плюща — щоденник "Америка" приніс гарний репортаж, який буде в наступному числі!

Жовтень, Листопад, Грудень *МІСЯЦІ ПРЕСОВОЇ КАМПАНІЇ* „ВІЛЬНОГО СЛОВА"

Читайте українські книжки і газети, бо чесне читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Події і люди

Кремль відкинув прохання про регабілітацію Бухаріна, сталінізм продовжується

Москва. — Дейвід К. Шіплер, московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс", інформує, що кремлівські верховоди, формально ЦК КПСС, відкинули старання кількох осіб, переважно членів родини, які, зібравши численні документи, просили Компартію регабілітувати Ніколая І. Бухаріна, активного большевицького революціонера, який був викинений з Політбюра в 1929 році за ніби то опозицію до політики Сталіна, а 1938 р. був розстріляний НКВД. Згідно з інформаціями тих осіб, які близько живуть з родиною Бухаріна, партійні чинники повідомили родину в Москві, що Бухарін все ще уважається винним за приписувані йому злочини. Ствердження партійних чинників про вину Бухаріна продісталось останньо також до ЗСА. „Рішення Компартії у справі Бухаріна, — пише Шіплер, — віддзеркалює обмеження форми десталінізації в Совєтському Союзі, започаткованої Нікітою Хрущовим в 1956-му році". Процес десталінізації, твердить автор статті, фактично ніколи не був видвигнений на повну ширину, а в останньому часі навіть Сталіна відбронзовують, вказуючи на його заслуги для батьківщини і його сильне провідництво. Регабілітація Бухаріна, який був сильним опонентом до тактики Сталіна, могла б бути прийнята совєтськими громадянами, як новий засуд сталінської ери і як вказівка, що теперішні верховоди міняють тактику. Це підтверджувало б також тези Бухаріна з 20-их років, які все ще є актуальними в Совєтському Союзі сьогодні. Одним словом регабілітація Бухаріна означала б відхід від сьогоднішньої практики, а цього собі не бажають сьогоднішні партійні керівники на чолі з Леонідом Брежнєвим.

Тіто прийняв запрошення відвідати ЗСА

Вашінгтон. — Едвард Кардель, найближчий співпрацівник югославського президента Тіта, минулої п'ятниці поінформував, що Тіто прийняв запрошення уряду ЗСА прибути до Вашінґтону з офіційною візитою, додаючи, що візита правдоподібно відбудеться на весні наступного року.

Кардель, якого вважають правдоподібним наступником 85-літнього Тіта, відбув нараду з президентом Джіммі Картером, який опісля сказав, що радіє з рішення президента Тіта, бо приязнь ЗСА з Югославією є „одним з найважливіших складників американської закордонної політики".

Президент Картер теж сказав, що хотів би зустрічі з лідерами комуністичної Північної Кореї, яку недавно відвідував Тіто, але тільки під умовою, що присутнім були б теж представники Південної Кореї.

Східня Німеччина обвинувачує ЗСА

Москва. — Уряд Східньої Німеччини розпочав, через свою амбасаду в Москві, атакувати З'єднані Стейти Америки за ведену президентом Картером політику оборони людських прав у світі, а зокрема в Совєтському Союзі та інших комуністичних країнах Східньої Европи. В окремо виданій кількома мовами брошурі, під назвою „Документальні докази про порушення людських прав в ЗСА", яку кожний відвідувач амбасади може одержати при вході, говориться, що понад 30 мільйонів американців є „жертвами расової дискримінації", що ЗСА провели ґеноцид у В'єтнамі тощо.

Пентаґон підтримує новий договір щодо Панамського каналу

Вашінгтон. — Секретар оборони Гарольд Бровн та три чільні провідники американських збройних сил у вівторок, 27-го вересня, свідчили перед Сенатською комісією для закордонних справ щодо нових домовлень відносно Панамського каналу, заявляючи, що ці домовлення, підписані недавно президентом Джіммі Картером і панамським президентом Омаром Торрікосом Геррерою, запевняють, що канал таки буде „невтральним", що навіть після перебрання контролі над каналом Панамою в 2000-му році ЗСА матимуть право обороняти його невтральність всіми можливими способами та що американські кораблі матимуть запевнення права свобідного перепливу через канал.

Крім секретаря Г. Бровна, свідчили теж ген. Джордж С. Бровн, голова Об'єднаних Шефів Штабу, ген. Д. П. МекОліфф, який тепер відповідає за оборону Панамського каналу, та адмірал Роберт Лонґ, заступник Шефа морських операцій. Військовики підкреслювали, що стратегічні та економічні інтереси ЗСА цілком не потерплять, якщо нові домовлення будуть схвалені Сенатом, а навпаки, скріпляться добросусідські зв'язки ЗСА з державами Південної Америки.

Однак, день пізніше, в середу, 28-го вересня, адмірал Томас Мурер, колишній голова Об'єднаних Шефів Штабу, заявив перед Комісією Палати Репрезентантів для закордонних справ, що Совєтський Союз таки може здобути поважні впливи над Панамським каналом, якщо Сенат ратифікує нові домовлення. Мурер закликав законодавців не допустити до збільшення впливів комуністичного блюку в Західній Півкулі.

СОВЄТИ СПРОМОЖНІ ЗБИВАТИ АМЕРИКАНСЬКІ САТЕЛІТИ — ІНФОРМУЄ БРОВН

Вашінгтон. — Секретар оборони Гарольд Бровн під час пресової конференції у вівторок, 4-го жовтня, поінформував, що Совєтський Союз вже випродукував зброю, якою може збивати американські космічні сателіти, зокрема ті, які літають порівняльно низько над Землею. ЗСА такої зброї ще не мають, але є в процесі її розвитку. Інформуючи, що СССР почав випробовувати цю зброю це в 1963-му році, секретар Бровн признався, що „дещо затурбований" тим фактом як теж висловив надію, що „космос не стане тереном воєнних дій".

Хоча Бровн відмовився входити в подробиці щодо родів американських сателітів, що їх СССР має спроможність збивати, то інші урядовці Департаменту оборони інформують, що найбільше загрожені ті сателіти, які мають за завдання стежити за розбудовою та інсталяцією совєтської зброї, попереджувати про напад совєтських ракет на ЗСА, як і додали, що згідно з договором між ЗСА і СССР з 1972-го року, обидві держави зобов'язалися не перешкоджати одна одній у перевірюванні дуже важливої справи: чи котрась з них не порушує цього договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї. Як відомо, договір вигас 3-го жовтня ц.р., але обидві держави зобов'язалися додержуватися його постанов, аж буде підписаний новий.

Секретар Бровн та інші урядовці підкреслювали, що хоча Совєтський Союз вже має зброю, якою може збивати американські сателіти, то ще нема доказів, що цю зброю інстальовано в різних частинах СССР.

Під час пресової конференції Гарольд Бровн теж поінформував, що цього тижня розпочне 9-денну поїздку по Европі, зокрема зупиниться в Італії, де проходитимуть наради Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) відносно питання нуклеарної зброї, спеціяльно т.зв. „невтронної бомби", як теж відвідає Югославію, щоб обговорити з югославськими властями ряд справ, між ними можливий продаж американської зброї тій комуністичній державі.

Бровн обороняв свою недавню заяву, що ЗСА мусять збільшувати свої видатки на оборонні цілі на 3 відсотки кожного року, щоб затримати військовий баланс із Совєтським Союзом.

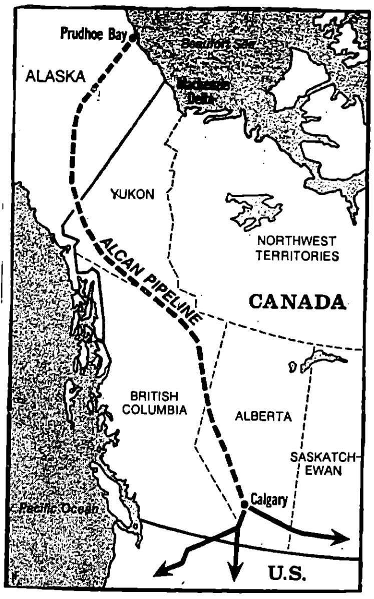

Пропонована лінія газопроводу

Кентерберійський Архиєпископ на відвідинах в СССР

Москва. — Д-р Доналд Когган, кентерберійський архиєпископ і голова Англіканської Церкви, відбуває 12-денну подорож по СССР, під час якої мав зустріч з патріярхом Піменом, головою Російської Православної Церкви. В розмовах, згідно з повідомленням пресового агенства ТАСС, патріярх Пімен висловився негативно про висвячення жінок у священики, ідея, що її пропагує д-р Когган. Крім зустрічі з патріярхом Піменом д-р Когган мав ще розмови з представниками баптистських і жидівських релігійних організацій.

В неділю, 2-го жовтня, д-р Когган промовляв до тисячних мас вірменів під час Богослуження в катедрі в Єревані, столиці Вірменської ССР. На Богослуження прибули маси народу з довколишніх сіл, а багато селян принесли зі собою ягнята, які опісля вбито в жертву Богові.

СПІЛЬНА РАДЯНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЗАЯВА ЩОДО БЛИЗЬКОГО СХОДУ

Радянський Союз і Сполучені Штати Америки виступили із заявою щодо Близького Сходу. Документ був опублікований після обміну думками між міністром закордонних справ СРСР Андрієм Громиком і державним секретарем Сполучених Штатів Америки Сайрусом Венсом.

Від імені своїх країн, які є співголовами Женевської Мирної конференції по Близькому Сходу, вони заявили таке:

Обидві сторони переконані в тому, що життєві інтереси народів Близького Сходу, як і інтереси зміцнення миру та міжнародної безпеки в цілому, настійно диктують необхідність якнайшвидшого досягнення справедливого і міцного врегулювання арабо-ізраїльського конфлікту. Це врегулювання повинно бути всеосяжним, яке охоплювало б усі заінтересовані сторони і всі питання.

Радянська і американська сторони вважають, що в рамках всеосяжного врегулювання близькосхідної проблеми повинні бути розв'язані всі конкретні питання врегулювання, в тому числі такі ключові, як виведення ізраїльських військ з територій, окупованих під час конфлікту 1967 року, палестинське питання, включаючи питання законних прав палестинського народу, припинення стану війни і встановлення нормальних мирних відносин на основі взаємного визнання принципів суверенітету, територіальної цілісності і політичної незалежності.

ПАЛЕСТИНЦІ ВІТАЮТЬ ЗАЯВУ

Завідуючий політичним відділом Організації визволення Палестини Фарук Каддумі, який перебуває у Нью Йорку, сказав, що Радянсько-американська заява щодо Близького Сходу, містить у собі позитивні ознаки справедливого врегулювання в цьому районі.

Ми розглядаємо цю заяву, сказав він, як вклад, що має на меті добитися нової резолюції Ради Безпеки, яка передбачала б надійну базу, що гарантувала б невід'ємні права палестинського народу.

ТРИВОГА В ІЗРАЇЛІ

Спільна Радянсько-американська заява щодо Близького Сходу викликала великий вереск і тривогу серед урядових кіл Ізраїлю. Один з відповідальних речників уряду заявив, що в Ізраїлі може бути проголошений "стан тривоги", щоб "не піддатися натискові Сполучених Штатів Америки".

Особливо главарі Тель-Авіва "обурилися" через те, що в згаданій заяві говориться про "законні права палестинців".

Міністр фінансів Сімха Ерліх, який виконує обов'язки прем'єра (Менахем Бегін хворий), заявив, що "Ізраїль не може прийняти заяви".

Бувший прем'єр Рабін, який зрезигнував через фінансові маніпуляції, сказав, що "Ізраїль не повинен взяти участі в женевських розмовах на базі цієї заяви".

Преса сьогодні є наймогутнішою зброєю в боротьбі проти ворога. Щоб цю зброю сталити, треба її матеріяльно підтримувати.

ЗАРЕЗЕРВУЙТЕ ЧАС ТА ДОБЕРІТЬ СОБІ ТОВАРИСТВО НА
ОСІННІЙ БАЛЬ КОМБАТАНТІВ
СУБОТА 26-ГО ЛИСТОПАДА 1977 Р.
ЗАЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТ. ЦЕРКВИ
3625 CAWTHRA ROAD, MISSISSAUGA

ТВОРИ УЛЯНИ КРАВЧЕНКО
накладом МАРІЇ КОЗАК повинні знайтися в кожній українській хаті.
Твори ці заповнили в українській літературі застій і розбудили молодь жити: "Для неї все". Набути можна в адміністрації "Вільного Слова" по зниженій ціні — 15.00 долярів.

Підготовлена совєтами біографія Брежнєва появиться в ЗСА

Ню Йорк. — „Ню Йорк Таймс" інформує, що в перших місяцях 1978 р. місцеве видавництво Сімон і Шустер видать підготовлену в Совєтському Союзі біографію Леоніда І. Брежнєва, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР. Вступне слово п. з. „До американського читача" напише сам Леонід Брежнєв. Ідея написання такої книжки виникла у висліді дискусії між американськими і совєтськими видавництвами та перепискою між ними, яка тривала майже півтора року. Американці принагідно запитали своїх совєтських колег, чи Леонід Брежнєв не був би зацікавлений опублікувати на Заході, а в першу чергу в ЗСА, свою автобіографію. За короткий час з Москви наспіла позитивна відповідь і тоді почались конкретні розмови про видання. На початку вересня ц.р. спеціяльний післанець з Москви привіз до видавництва готовий манускрипт. Спеціялісти, переглянувши матеріял, оцінили, що це не автобіографія, а біографія Леоніда Брежнєва, написана кількома невідомими авторами, затитулована: „Леонід Брежнєв — сторінки з його життя". Совєтська сторона запевнила американських видавців, що матеріял до тієї книжки не появився ще в Совєтському Союзі і тому видавництво Сімон і Шустер забезпечило для себе право на перевидання цієї біографії у західньому світі, як також у сателітних державах. Публікація біографії Брежнєва в ЗСА — заявив совєтський представник — може спричинитись до перекладу і видання в Совєтському Союзі книжки президента Джіммі Картера п. з. „Уряд такий добрий, як нарід".

У вступному слові Леонід Брежнєв каже, що його біографія є біографією цілого совєтського народу. Він також критикує у передмові дисидентів, називаючи із „відірванцями від реального життя, які виступають проти соціялістичної держави", закликає до культурної, наукової і технологічної співпраці та згадує користі такої співпраці в минулому.

Українська спадщина

(Імпрези в Торонтській публічній бібліотеці)

У рамках Міжнародного фестивалю Торонтська публічна бібліотека — відділ „Паркдейл" переводить від 1 до 29 жовтня 1977 р. інформативно-імпрезову програму з ділянок української культури, яку зорганізувало Товариство українських бібліотекарів Канади при співучасті Товариства українських професіоналісток. Програма відбувається під патронатом Комітету Українців Канади.

Вівторок, 25. X., 7.30 ввечері — Музика. Музика українських композиторів. Вступ: Зенон Лавришин. Фортепіянові та вокальні виступи молодих виконавців. Консультант: Олена Глібович.

П'ятниця, 28. X., 7.30 вечером — Ноша. Українські історичні та народні строї. Показ ноші: Музей Союзу українок Канади (Східний відділ). — Музичні інтерлюдії: квартет „Верховина", під проводом Олени Глібович.

ДЛЯ ДІТЕЙ

Субота, 15. X., 2.30 по полудні — Маріонетки. „Котик і півник". Ляльковий театр у виконанні групи української дитячої телевізійної програми „Тітка Квітка".

Субота, 22. X., 2.30 по полудні — Казки і фільм. Українські народні казки. Розповідає: Дарія Шараневич. — Фільм „Ялинка".

Субота, 29. X., 2.30 по полудні — Народні пісні і танці. Виступ молодшої групи ансамблю „Коломия".

ВИСТАВКИ

1—29. X. — Книжки, знімки, ілюстрації, інформації. Народне мистецтво і вишивки. 1. X. — Картини з музейної колекції Канадської української мистецької фундації. 4. X. — Рідкісні мапи України з колекції А. Григоровича. 18. X. — Картини народніх мистців України (Петриківські взори).

ВСТУП ВІЛЬНИЙ. АДРЕСА:
Parkdale Library, 1303 Queen St. W. (at Cowan), 532-6548

United Way
of Metropolitan Toronto

September 26 through November 7
The combined efforts of our volunteers and Toronto's goodwill are needed to surpass our goal and maintain adequate support of the social services Toronto requires. Your once a year gift is needed now. When the United Way canvasser calls, put your money on it.

Sharing your dollar the United Way

Division of 1976 Campaign Funds 1977 Support of Agencies

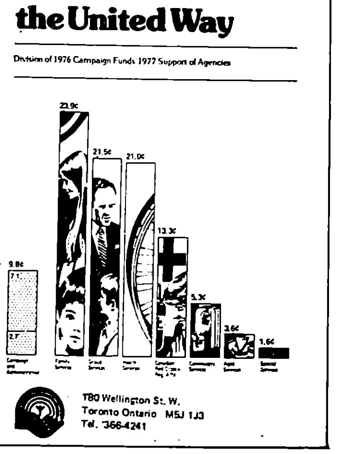

180 Wellington St. W.
Toronto Ontario M5J 1J3
Tel. 366-4241

Applying for a Social Insurance Number for the first time?

If you've lost your card or need to change your file details don't listen to how someone did it last year.

Two things have changed.

ЧИ ВИ ВПЕРШЕ ВНОСИТЕ АПЛІКАЦІЮ, ЩОБ ОТРИМАТИ ЧИСЛО СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ? ЯКЩО ВИ ЗАГУБИЛИ СВОЮ КАРТКУ АБО ХОЧЕТЕ ЗМІНИТИ СВОЇ ОСОБИСТІ ДАНІ, НЕ СЛУХАЙТЕ, ЯК ТО ХТОСЬ ВНОСИВ АПЛІКАЦІЮ МИНУЛОГО РОКУ!

ТУТ СТАЛИСЯ ДВІ ЗМІНИ

Де вносите аплікацію, щоб отримати число соціяльного забезпечення, і що вам треба подати з нею? Де? У вашому місцевому уряді Асекураційної комісії на випадок безробіття. Що треба прикласти до неї? Доказ вашої ідентичности. Коли ви канадський громадянин, народжений у Канаді, вам треба подати головний документ, отже свідоцтво народження або свідоцтво хрещення, видане в Квебеку. Натуралізовані громадяни мусять предявити свої громадянські папери. Коли ж ви є іміґрантом, легально впущеним до Канади, ваш паспорт чи іміґраційний документ вистачать. В цьому випадку вам треба подати оригінали або їх завірені копії.

Вам треба прикласти ще один документ ідентичности. Це мусить бути офіційний документ з вашим прізвищем, поданим у ньому, отже дозвіл на ведення авта, шкільне свідоцтво тощо. Тут вистачить і їх фотокопія.

Аплікаційні форми можна дістати в урядах Асекураційної комісії на випадок безробіття, в поштових урядах, в Канадських центрах робочої сили та в окружних податкових урядах. Коли ми вимагаємо від вас показати ті важливі документи, ми не хочемо, щоб ви їх втратили. Саме тому ми просимо вас зявитися особисто у вашому місцевому уряді Асекураційної комісії. Його службовці зразу підтвердять, що ви показали їм потрібні документи. Вони й допоможуть вам заповнити аплікацію та пішлють її до Оттави. Тоді ви зможете відразу забрати свої документи до дому. А картку соціяльного забезпечення отримаєте поштою. Така сама проста процедура матиме місце, коли вам треба замінити загублену картку соціяльного забезпечення. Або коли ви хочете змінити своє прізвище або інші дані.

Якщо вам неможливо піти до місцевого уряду Асекураційної комісії, ви можете звернутися до Канадського центру робочої сили. Ви можете також післати свою аплікацію поштою просто до Оттави, але тоді мусите прикласти оригінали своїх документів або їх завірені копії. Встановлення вашої ідентичности це найпевніший спосіб, щоб картка соціяльного забезпечення належала управненій людині. А це таки дуже важливе. Бо дана картка ваша і тільки ваша.

Ваше число соціяльного забезпечення: воно ваше і тільки ваше.

Government of Canada — Gouvernement du Canada

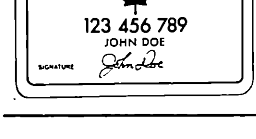

YOUR SOCIAL INSURANCE NUMBER.
IT'S YOURS AND YOURS ALONE.

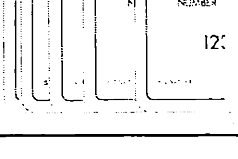

Вільне Слово
The Free Word

Незалежний
український часопис
(давніше "Український Робітник"), заснований 1934 року.
Видає кожної суботи
Видавнича Спілка "Вільне Слово" в Торонті.

Ukrainian Independent Weekly
(formerly "Ukrainian Toiler"),
founded 1934. Published every
Saturday by the Toronto Free
Press Publications Ltd.

Д-р Василь Бойко,
голова Спілки

Dr. William Boyko,
Chairman and President

Д-р Степан Росоха,
видавець і головний редактор
(з 1960 року)

Dr. Stephan Rosocha,
Publisher and Editor-in-Chief
(since 1960)

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА:
в Канаді $ 12.00, в ЗСА $14.00

YEARLY SUBSCRIPTION:
In Canada $ 12.00, In U.S.A. $14.00

"Vilne Slovo" - 196 Bathurst St. - Toronto, Canada M5T 2R8
Tel.: 368-7282

Редакція за оголошення не відповідає!

ОСІНЬ І ЗИМА – НАЙКРАЩІ ПОРИ РОКУ ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ – НА ЧИТАННЯ КНИЖОК І ГАЗЕТ ТА НА НАУКУ

МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ – МІСЯЦЬ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ І ПРЕСИ

Вже так багато років водиться, що місяць жовтень — це місяць поширення української книжки і преси. В місяці жовтні всі українські книгарні і видавництва книжок та преси звертаються до широкого загалу своїх громадян, щоб вони купували книжки і приєднували передплатників для журналів і газет.

Звичайно в місяці жовтні та навіть у місяцях — листопаді і грудні книгарні і видавництва проголошують знижкові ціни, щоб тільки українські книжки дійшли до найширшого загалу громадян. Видавництва журналів і книжок в місяці також дають знижкові ціни на передплати, як хтось заплатить відразу цілорічну передплату, а як приєднає відповідну кількість передплатників, то має для себе однорічну передплату.

Тому кожний, хто знає, яку ролю виконують добрі книжки та добрі журнали і газети, бере активну участь у акції поширення української книжки і преси.

Українська добра книжка і преса, не тільки навчають, інформують і освідомлюють українських громадян зрозумілою їм українською мовою, але вони рятують українську спільноту перед національною духовою смертю. Особливо величезну ролю відіграють українські газети і книжки серед української молоді. Вони в молоді викликають почуття власної підметности, почуття духового багатства, почуття такої духової власности, яку мають другі народи, що з ними приходиться нашій молоді зустрічатися.

Тому в кожній українській родині, в кожній молодечій організації, в кожній Рідній Школі повинна бути достатня кількість найновіших книжок, журналів і преси. Далі можна навіть пропонувати, щоб у дитячих організаціях і Рідних Школах були години української преси і українських журналів.

На годинах української преси і журналів молодь ознайомлювались би із українською пресою та її змістом, а зокрема ознайомлювалась би з дитячою пресою. Вона могла б читати деякі відомості, коротенькі оповідання, дописи про дитячі імпрези, віршики і т. і.

Година української преси і журналів напевно оживила б навчання, а додані до цієї години ще години українського мистецтва, танців, співів, вишивання, малювання, писанчарство і т. і. створили б нову модерну програму навчання в Рідній Школі.

Можна б також бодай раз у місяць попросити наших поетів, письменників, мистців та артистів, щоб з ними познайомилися учні, а вони, щоб познайомили учнів зі своїми творами.

Особливо було б для учнів цікавим послухати від наших артистів живе мистецьке слово; читання поезій, оповідань, розповідей казок, читання драматичних творів веселих фейлетонів, то що.

Панове учителі і виховники, попробуйте взяти також активну участь у поширенні української книжки і преси в місяці жовтні!

НАРОДНА ВОЛЯ

Арештували 1,200 чорних студентів

У Південній Африці поліція арештувала 30-річного популярного провідника чорного населення Стіфа Байко, який після протестаційної тижневої голодівки в тюрмі — помер минулого тижня. Його приклонники твердять, що смерть Байко наступила з неприродних причин. Іншими словами вони підозрівають, що в тюрмі його вбили, та домагаються урядового слідства у справі його смерти.

У похоронах Байко прийняли участь маси чорного населення, зокрема студентів університету (для чорних) у Форт Гейр. Поліція — спираючись на закон, який забороняє гуртуватися трьом або більше особам без дозволу влади — заарештувала під час похоронів 1,200 чорних студентів. Студенти не ставили спротиву поліції. До протестів чорного населення долучилися також значні групи білих, які домагаються резигнації міністра юстиції.

Поїздка редакторів етнічної преси

Province of Ontario

Ontario

ВІДБЛИСКИ ШІСТНАДЦЯТОЇ ТУРИ ОНТАРІЙСЬКОЇ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ В ДНЯХ ВІД 12 до 18 ЧЕРВНЯ 1977 Р.

Надвечір ми переправилися на поромі до острова "Вовк", що є найбільший з мережі тисяча островів. Ми проїхалися автобусом на цім агрономічнім острові, кидаючи камінчики в озеро на одному березі, а повечеравши на другому.

Наша подорож швидко наближалася до кінця. Наступного ранку ми поїхали до Белвіл, де оглянули знову найбільшу канадську фабрику (Брук Бонд), в цім випадку корінних і сирних приправ — прянощів (спеціїв), чаю і кави. Ми дізналися, що тут спроваджуються рослини і спеції з цілого світу, і кілька різних фірм (наприклад, "Блу Рібон") виробляють свої продукти тут з тих самих рослин і спеціїв, з рецептами, які ледве відрізняються. (Значиться, купуйте найдешевші цілком сміло).

Остання наша зупинка була в природному Галібуртоні. Ми перебували в гарнім ресорті (Віг-а-мог), що положений якраз над озером. Атмосфера родинна, знайома. Тут ми купалися, опалювалися, грали на піяніні, грали в теніс, "переміщення-дошки" і навіть у карти!

Вечором ми обдарували директора тури, п. Ален Венн, нашого фотографа А. Брус Рід, П. Мавка та шофера автобуса за добру організацію тури, піклування та за щасливу дорогу. (При цій нагоді, я особисто хочу подякувати головному редакторові "Вільного Слова", д-рові Степанові Рососі, за те, що він попросив мене бути представником "Вільного Слова".

В Галібуртоні не було ніякої турботи. В Оттаві, коли міністер Гей звертав окрему увагу на важливість етнічної преси щодо добробуту етнічних спільнот, мені стало сумно.

Правда, багато з нашої групи були молодшого віку, але скільки з них і з їхніх ровесників купує і читає газети, журнали й т.д. в їхніх рідних мовах? Скільки з української молоді купує українські газети і журнали (крім, мабуть, "Юнака" і це навіть примусово)? Я думаю, що дуже мало. Скільки молоді читає українські книжки? Я думаю, що після закінчення курсів, також дуже мало. Так як на 180 Велінгтон вулиці — напевно бракує їм часу.

Це мене не радує, однак це мене не дивує. Наші батьки, як і наша спільнота, вимагають, щоб з української молоді показалися якісь "люди". Наслідком, студенти зайняті всілякими лекціями школи, мистецтва і т.д. Ну й також треба їм розривки.

На фотю: Стефа Дмитрів, мол.

Я признаюся, що я не вилучаюся, я, напевно, теж є одна з них. Але я думаю, що всі ці лекції, як також проби українських танців, хору і драми, хоч вони мають велику культурну цінність і є дуже гідні похвали, вони є недостаточні, як засоби вивчання і знання мови. А знання мови — це суть народу, і особливо в нас, коли українську еліту на Україні винищують, і коли українська еліта в діяспорі зменшується, нам воно дуже потрібно. Бож мова — це надія; без її клею не можна втриматися. (Одна дівчина з нашої групи описувала туру по-англійськи. Цей опис пізніше мав її хтось перекласти на їхню мову, щоб подати в їхню газету. Але, що станеться тоді, коли вже не буде тих "перекладачів").

Тепер, хтось міг би заперечити це та сказати: "Чекай! Я знаю одну Мірну Косташ (одна з найкращих молодих письменників Канади), що ані не говорить, ані не пише по-українськи. Але вона описує українців у своїх творах, признає свою спадщину, хоче вивчити українську мову і вміє робити голубці! І вона втрималася". На це я відповіла б так: В першій мірі, це прекрасно, це похвально, і це мене радує. В другій мірі, є одна річ підтримувати декотрі звичаї, "хотіти" вивчати свою мову та вміти робити голубці, а друга річ "втриматися". Правда, Мірна Косташ дуже багато добра робить українцям своїми описами (може більше, ніж численні "українці", що взірцево керують українською мовою, плекають свої традиції і т.д., але все ж таки мають голу українську душу). Однак така людина є виняткова, непересічна, і навіть як би була велика кількість таких людей, навіть, скажім, мільйон, — навіть мільйон таких людей не створили б "українського" народу.

Щоб знати свою мову в чужомовній країні, перше треба говорити своєю мовою (як міністер радив, особливо вдома), друге, треба читати в своїй мові, а третє, треба часто говорити своєю мовою і багато читати в своїй мові.

На жаль, це дуже легко сказати, а тяжко виконувати. Під час моїх подорожей я довідалася, що у Франції українська молодь "парлейає" по-французьки, в Німеччині українська молодь "шпрехає" по-німецьки, а в Канаді, Америці й т.д., вона "спікає" по-англійськи! Це до певної міри є зрозуміло, але це вже знову політика. Що старші повинні це розуміти і повинні співчувати, допомагаючи такій молоді, що живе у чужомовній країні, — замість вічно критикувати і роз'їдати її очима — це знову інша річ. Не забувайте тих добродушних молодих, що Ви сьогодні (хіба невідомо) знеохочуєте, можливо завтра займалися б українськими інтересами.

Мабуть, преса повинна більше опікуватися молоддю, — якось зацікавити її їхніми сторінками і заохотити її колись перебрати від них ті сторінки. Наприклад, я знаю кількох молодих хлопців, включаючи мого брата, що пильно читають спортову сторінку у "Вільному Слові". Тепер для тих, що подумали б: "Що з того?" Це є, що з того ці хлопці (і також дівчата) хоч раз на тиждень підіймають українську газету і читають з неї. При цім вони оглядають знімки, решту газети і навіть часами випадково прочитають якусь іншу, більш "цілющу" статтю.

Зрештою, таких спонук, що я визнала в Оттаві, не було в Галібуртоні. Там тільки сонце і розвага. Мені шкода було, що після досить діяльної прогульки, ми не могли трохи довше побути в тім раю! *(Кінець)*

Стефа Молода Дмитрів

БЕЗ КОМЕНТАРІВ

»СУЧАСНІСТЬ« (Мюнхен) ч. 6/77 надрукувала статтю А. В. Івахнюка п. з. "Нині СССР, а завтра? — Яка наша реакція?", яку автор кінчає так:

«Зате на північноамериканському континенті, де в університетах є виклади з українознавства, велика недостача англомовних посібників. Для ясности — мова йде про видання університетські, тобто видані університетом (University Press), як була видана коротка двомовна англомовна енциклопедія України. Справа в тому, що англосакси, виховані на російській історії та літературі, ставляться і до найкращих, найоб'єктивніших праць інших видавців з упередженням, мовляв, "ще одна українська націоналістична пропаганда". Тимто українознавчі праці мусять появлятися університетськими виданнями чи то в США, чи в Канаді. Їх потрібно багато, щоб могти бодай рівноважити російські видання, яких тут справді безліч. Без солідних праць в умовах колоніяльного становища України ми нічого не вдіємо в західньому світі для української рації.

Проблема підручників з історії України дуже пекуча й важлива. Про неї писав дуже речево проф. І. Лисяк-Рудницький в *Українському Історику* (ч. 1-2/1975). Чи буде якийсь відгук на його думки? Сумніваємось. От проф. І. Тесля опрацював *Історичний Атляс України* і досі є повне нерозуміння в наших установах такого важливого видання. Ніхто не має на нього грошей ...

Конечність і доцільність вимагають, щоб представники наукового світу разом з представниками культурних установ (фундацій, фондів тощо) зійшлися, обміркували та накреслили плян науково-видавничої праці.

Терпкі завваги дисидента

Російський дисидент Димітр Панін, який бере оживлену участь у діяльності дисидентів з СССР і від п'ятьох років перебуває переважно в Парижі, склав під час свого побуту в Еспанії таку заяву:

«Захід є колискою свободи, але також цвинтарищем ідей. По шістнадцятьох роках побуту в совєтському концентраційному таборі, я прибув на Захід і здивувався, бо попередньо я думав, що могтиму тут говорити, діяти ідеологічно і розказати публічно про те, що я пережив.

Так не сталося. Багато разів я пробував взяти слово на студентських зібраннях у Сорбоні, в Нотер, в якомусь університеті, щоб станути до дискусії з політичними провідниками, зокрема марксистами, і ніколи на мої пропозиції навіть не було відповіді.

Совєтська людина, що виходить з совєтського концентраційного табору і опиняється на Заході, дивується, що люди, які мають себе за цивілізованих і демократів, вважають її /людину з СССР/ за реакціонера, якщо вона критикує марксизм...

Як інтелектуаліст, я мушу ствердити, що комуністичні методи вже є стосовані на Заході з повним успіхом. Промовчується тих, які є іншої думки, компромітується осіб, які не подобаються, використовується загальний брак відваги, або просто, нап'ятновується опонентів, як реакціонерів і фашистів...

А преціњ, — закінчив Панін свою заяву — різниця між фашизмом і комунізмом тільки справедна. То два конарі, що виростають з того самого пня...Нічого нового, був такий письменник у передвоєнній Польщі, сьогодні вже неживий, який твердив і переконливо доказував, що комунізм і фашизм—тоталітарні брати, чи там двоюрідні брати, «страшні діти Геґеля»

● **Ізраїльський** уряд наказав покинути ізраїльську територію 25 американським муринам, які називають себе „чорними Ізраїльцями". Ізраїльські закони не вважають їх Ізраїльцями.

● **Поет** Віктор Юрін дістав дозвіл виїхати з СССР до Ізраїля. Віктор Юрін, 55 р. життя.

ЧОРНОБРИВЕЦЬ

Чорнобривець
у сніжинці закохавсь.
– Вже давно, як був ще зовсім
молодий– . . .
Та розвилось дуже швидко
чорнобривця личко красне,
і любов його палка, росте –
росте, не гасне. . .

Від тоді вже кожне рано
він схід сонця виглядав.
І просив словами запашними
сонця промінь теплий, золотий:
– понеси мене від нині
до сніжинки в полонині.
А як ні, то лучче вбий!

1975 *Дмитро Фаркавець*

ЗАКАРПАТТЯ, КРАЙ ЧУДОВИЙ

СКАРБИ СРІБНОЇ ЗЕМЛІ

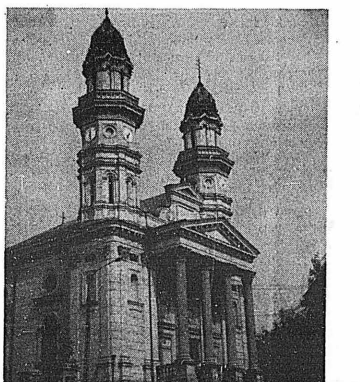

Українська катедра в Ужгороді.

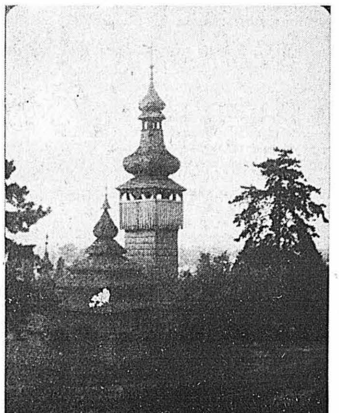

Прекрасна дерев'яна церковця в закарпатському стилі на території Українського заповідника в Ужгороді.

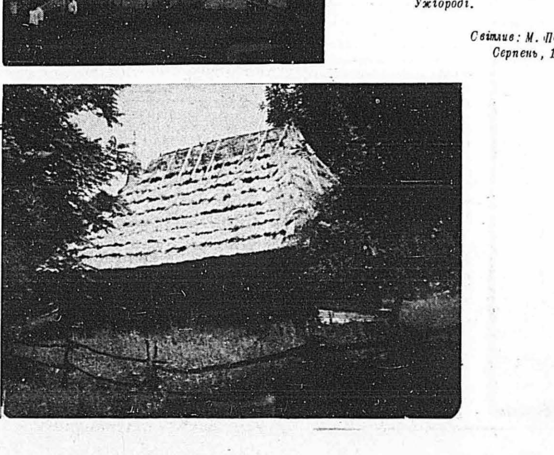

Старосвітська хата з стріхою в Українському заповіднику.

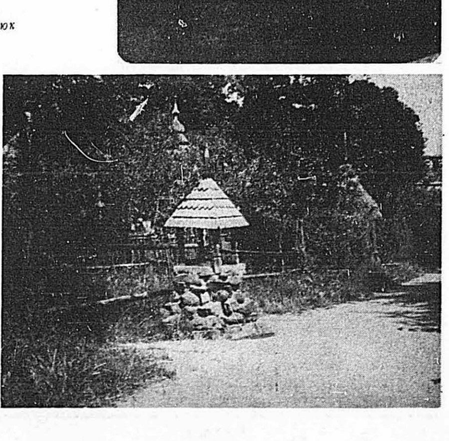

Одна з чудових закарпатських криниченьок в Українському заповіднику в Ужгороді.

Світлив: М. Поронюк
Серпень, 1977

40-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА

О. КРИЛОШАНИНА ЮЛІЯНА ГАБРУСЕВИЧА

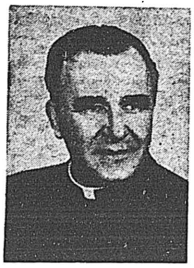
о. Крил. Ю. Габрусевич

День 17 липня 1977 року залишиться в житті о. Крилошанина і Декана Ю. Габрусевича ніколи незабутнім.

У той бо день парохія Преображення ГНІХ в Тандер Бей влаштувала для улюбленого о. пароха Ю. Габрусевича 40–літній Ювілей його священства. Підготовкою цього незабутнього Ювілею занимався Ювілейний Комітет, до якого входили: о. Р. Ганкевич — голова, І. Корда — заступник, пані М. Солтанюк — голова ЛУКЖ як касир, Д. Баковський — секретар та пані К. Бурла — вільний член. Всі повищі особи працювали, але головним мотором підготовки і всесторонньої дії була пані М. Солтанюк, за що її належиться признання і подяка.

Ювілей складався з двох частин: Архиєрейської Служби Божої та з ювілейного бенкету. Перед Архиєрейською Службою Божою процесія з хрестом, рипідами і Корогвами з набожними піснями привітали Дост. Гостя, — Преосвященного Владику Ізидора біля резиденції і серед співів супроводжали його до церкви. Біля церковних дверей Владику за українським звичаєм хлібом і сіллю привітав І. Корда, а о. Ювілят дав Владиці символічний ключ до церкви.

Архиєрейську Службу Божу відправляв Преосвященний Владика в асисті Отців: о. Крил.. А. Пакоша, о. Крил. Ювілята, о. Р. Ганкевича, о. Р. Гробельського, о. Е. Галицького та о. Й. Касанови — гостя з Африки.

Численну участь в Арх. Службі Божій взяли не тільки парохіяни дотичної церкви, але також вірні з інших парохій та гості з Мінеаполіс, Вінніпегу, Кенори, Торонта та Ніпігону. Службу Божу співала ціла церква і це зробило своєрідне враження на присутніх. Підчас Арх. Служби Божої глибоку змістом проповідь про покликання і працю кожного священика в Христовому винограднику виголосив Владика Ізидор. Треба відмітити, що величня Архиєрейська Служба Божа, яку відправив Преосвященний Владика в асисті 6 священиків і його проповідь зробили глибоке і незабутнє враження для присутніх.

⁂

Ювілейний Бенкет відбувся в Роял Едвард Готелі. Він розпочався о 5-ій годині по полудні і тривав до години 8.30 вечором.

Господарем Бенкету був о. парох Р. Ганкевич. Бенкет розпочато молитвою і многоліттям для Отця Ювілята. Підчас обіду о. Господар представив гостей головного стола, якими були: Преосвященний Владика Ізидор, о. крил. А. Пакош, о. Е. Галицький з дружиною, о. Р. Ганкевич теж з дружиною, о. Й. Касанова, мейор міста Дост. В. Ассеф дружиною, посол до Онтарійського Парляменту Дост. М. Геннесі з дружиною, інж. Ю. Давосир, Др. Л. Давосир, Др. Б. Миталь, пані Д. Прийма — сестрінка о. Ювілята, Панство Г. Солтанюк та П-во І. Корда.

По обіді о. Е. Галицький відчитав дуже докладний життєпис о. Ювілята. Потім слідували усні привітання, що їх виголосили: Преосвященний Ізидор, о. крил. А. Пакош — від шкільних товаришів, о. Й. Касанова — подяку о. Ювілятові за братерське його трактування і поміч як гостеві, о. П. Зміївський — від братів православних, інж. Ю. Давосир — від колишніх таборових друзів, мейор дост. В. Ассеф від міста і вручив о. Ювілятові спеціяльну грамоту, посол до Онт. Легіслятури дост. М. Геннесі вітав в імені Онт. Уряду і вручив від Премієра Дейвіса відповідну грамоту, п. І. Козира — голова м. в. КУК дав привіт від усіх складових організацій КУК, пані М. Солтанюк від ЛУКЖ, І. Корда від парохії і Пар. Ради, пані Д. Прийма від Родини, пані Днесь від парохії Кенори та від дітей, китицю квітів зложила Оленка Вальницька, а від Вест-Фортської парохії привіт зложив М. Дубей.

Опісля Отець Господар відчитав 86 письмових привітів та телеграм.

Найважніші привіти це: від їх Блаженства Блаженнішого Патріярха Йосифа І., від багатьох Отців парохів, від СВУФ, ГУЛВУ, КУ СУМ, ГУ Братства Колишніх Вояків і УД УНА та інші.

Слід додати, що Голова Братства Матері Божої Неустаючої Помочі при парохії Вознесення ГНІХ — пані Й. Церковна передала артистично виконаний великий привіт на червоному оксамиті.

При кінці бенкету о. Ювілят сердечно подякував Високопреосвященному Владиці, всім Духовним Отцям, Дост. Мейорові В. Ассефові, Дост. Послові М. Геннесі та всім гостям і Ювілейному Комітетові за підготовку Ювілею та за прибуття і віддання Йому пошани.

Враження з ювілейних святкувань будуючі. 40 літ на службі Богові і свойому Народові це доволі довгий шлях, на якому Отцеві Ювілятові прийшлось перенести хрести-терпіння, небезпеки життя і скитання по широкому світі. Треба мати глибоку й сильну віру і палку любов до Бога і України, щоб у важких хвилинах, серед небезпеки і страждань витримати і не заломатись... Ці сильні прикмети духа належать до людей сильної волі, глибокої віри в Правду Божу і Правду України. І наш Отець Ювілят до таких людей саме належить. Він від 1939–41 рр. пережив страшну большовицьку окупацію, опісля гітлеровську.

Бажаючи всеціло віддатись на службу свойому народові він вступив до ІД УНА і як полевий духовник ніс моральну потіху і розряду друзям боротьби — дивізийникам. Він і тепер у старшому віці далі прямує цим почесним шляхом служби Богові й Україні. Він не лише є взірцевим душпастирем, який дбає про вірних своєї парохії і про лад і порядок у ній, але також бере живу участь в суспільно-громадському і політичному житті. Він любить молодь і вже роками являється капеляном місцевого Юнацтва СУМ, а також є активним членом місцевого відділу ЛВУ, де очолює Контрольну Комісію. Він теж був одним з великих пропагаторів за одну загальну українську Рідну Школу, яка тепер тут існує. За його старанням цього року місто дало грент і члени його парохії відновили український цвинтар та привели його до культурного витляду.

Висловлюючи всі добрі починия і діла о. крил. Ю. Габруцевича стараюся оцею скромною статтею причинитись до закріплення Його Ювілею на довгу память у пресі. Нехай добра згадка і память про нашого Отця пароха не пропадає, а нехай завжди процвітає... А Отець парох нехай і надалі щасливо проживає і працює на славу Богові й Народові. На Многі і щасливі літа, Дорогий Отче Ювіляте!

Парохіянин

- Гудити легко, краще зробити — важко.

• • •

- Одна дівка — ще не танок, одна квітка — ще не вінок.

ВІСТІ З КАНАДСЬКОГО НТШ

Зустріч голів Американського і Канадського НТШ відбулася в місяці серпні 1977 р. в Елленвілл. Намічено плян співпраці обох Товариств на майбутнє.

Бл. п. Євген Чайковський записав у своєму завіщанні суму $1,000.00 на цілі Канадського НТШ. Названий запис К.НТШ вже одержало.

Загальні Збори Канадського НТШ відбудуться в неділю, 20 листопада 1977 р., о год. 3.30 в приміщенні дому Суспільної Служби Українців Канади при вул. Блюр Захід ч. 2445 (Блюр-Джейн) у Торонті. Члени К. НТШ будуть повідомлені листами окремо.

Конференція Комісії Дослідів Наукової проблематики при К.НТШ відбудеться в неділю 27 листопада 1977 р. в Торонті в школі при церкві св. Миколая (Квін-Белвудс), о год. 3.30 по пол.

Конференція присвячена життю і творчості проф. д-ра Ярослава Пастернака.

Осіння Наукова Сесія Канадського НТШ буде влаштована в Торонті, в неділю, 4 грудня 1977 р. о год. 3.30 по полудні в залі школи св. Миколаївської церкви, при Квін-Белвудс вул.

ЗМІНИ В СУБ

Д-р С. М. Фостун 13 років виконував обов'язки секретаря Ради і Союзу українців у В. Британії (СУБ). Тепер він є головним редактором тижневика „Українська думка" — органу СУБ.

Новим секретарем Ради і СУБ найменовано дир. ГУ СУБ Івана Равлюка. У відсутності голови ГУ СУБ засідання веде перший заступник голови — ред. Ілля Дмитрів.

Після смерти головного редактора журналу „Визвольний шлях" сл. п. Григорія Драбата тимчасово редагування „Визвольного шляху" перебрав д-р Степан Галамай.

ХТО ЯК ПОМИРАЄ

Королі — сходять з престолу. Судді — стають на Божий суд. Адвокати — замовкають навіки. Нотарі — довершують останній акт. Лікарі — відходять туди, де нема "ні болю, ані воздихання". Партійні — розконспіровуються. Учителі — закінчують останню лекцію. Купці — лічать останні хвилини. Боржники — віддають Богу духа. Спортовці — витягають ноги. Жиди — переходять на Авраамове лоно. Українці — не мають сили встоятися.

БЛ. П. СТЕПАН БОНДАРЕНКО

Торонто, Онт.

У четвер, 7 липня 1977 р. відійшов у кращий мир наш земляк полтавець Степан Бондаренко.

Степан народився 23 жовтня 1910 р. в селі Ковалівка, Шишацького району на Полтавщині. Виростав у тім же селі. При окупації німців мав неприємні пригоди з окупантом, де мені, як близькому сусідові, прийшлось рятувати, як брта. Приїхавши до Німеччини, знову попав у табір окупанта. Після Німеччини — Бельгія, шахти. Приїхав до Канади, жив нормальним життям, та хвороба підкосила здоров'я і забрала його від нас.

Над могилою прощали земляка о. Фалько та С. Тарасенко, який приїхав з Америки. Після похорону відбувся обід у хаті Покійного, приготований землячками Галиною Вибиванець, Мартою Кришманською та паніями: Говорун, Жаботинська та іншi. Після обіду о. Фалько прочитав молитву, а С. Тарасенко (з Америки) звернувся до земляків, щоб вони згадали про бл. п. Степана у пресі та сповістили про його відхід у кращий мир.

На Незв'янучий Вінок зложили 78.00 дол. По 10.00 дол. жертвували: дружина Покійного Марина Бондаренко, С. Тарасенко, П. Вибиванець; по 8.00 дол.: Г. А. Старостенко та І. М. Жаботинський; по 5.00 дол.: С. Л. Чалий, П. Л. Говорун, І. Т. Тутка, А. М. Кришманський, О. Н. Говорун, Л. О. Вибиванець, Г. В. Чалий. Гроші розподілено так: 20.00 дол. на „Українські Вісті"; 15.00 дол. на „Нові Дні", 33.00 дол. на „Вісник" і 10.00 дол. на „Вільне Слово".

Спи вічним сном, дорогий земляче. Нехай земля канадська буде тобі легкою.

Земляк Степан Тарасенко

ТОРОНТОНСЬКИЙ ІНФОРМАТОР

У справі оголошень ТЕЛЕФОНУЙТЕ:

368-7282

ОКУЛІСТКА
Б. БУКОВСЬКА, R.O.
DR. B. BUKOWSKA
TELEPHONE
236-2752
SUITE 310
3101 BLOOR STREET W
TORONTO, ONT.

L. LUNSKY R.O.
ОКУЛІСТ (оптометрист)
Консультація тільки за домовленням.
Телефони:
921-3924 (по-українськи)
921-0078 (по-англійськи)
470 College St.
(Near Bathurst)
Toronto

АПТЕКИ

SANITAS Pharmacy
Аптека Медвідських
846 Queen St. W. - EM 3-3746
Продає лічничі зела

ФАРБИ

PAINTING
wallpaper hanging
ceramic tile
plaster alteration
tel. 535-8644

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
ANDREW'S DOMINION HARDWARE
3525 Lakeshore Blvd.,
Long Branch, Ontario
Phone: 259-1311.
CIL PAINTS & MOBIL QUALITY PAINTS

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Пропоную купити для своєї бібліотеки „Пласт на Лемківщині" (стор. 45). Ціна $1.50 з пересилкою. Адреса:

W. NEMYLIWSKYJ
170 SPADINA AVE.
P.O. BOX 82
TORONTO, ONT.
CANADA. M5T 2C2

- Не всі ті праведні, котрі в церкву ходять.

• • •

ОГОЛОШЕННЯ у "Вільному Слові" приносять успіх

ТЕЛЕФОНУЙТЕ Й ЗАЙДІТЬ ДО:

PROCK INSURANCE AGENCY
102 BENSON AVENUE
TORONTO 4, PHONE 651-7837
АСЕКУРАЦІЯ
Життева – авта – хати – підприємства та інше.

ХЛІБ — ЦЕ ОСНОВА ЗДОРОВ'Я
ВАШОГО І ВАШОЇ РОДИНИ
Їжте хліб і всяке печиво з української пекарні
"THE FUTURE BAKERY"
735 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT. TEL. 368-4235
Випікає найкращий хліб і різне домашнє печиво.
— Достава до крамниць і домів —

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
J. CARDINAL & SON
366 Bathurst Street, Toronto, Ont. Tel. 868-1444
92 Annette Street, Toronto, Ont. Tel. 762-8141

Якщо маєте якінебудь труднощі з НАПРАВОЮ АВТА, виробу американсько - Канадійського чи європейського, — негайно приїждмайте до гаражу, який знаходиться під відомою назвою
PARKWAY AUTO BODY REPAIRS
1974 Dundas St. W. — Toronto, Ont. — Tel.: LE 1-1227
Безплатна оцінка пошкодження авт тощо.
Власник: ОЛЕКСАНДЕР ПРЕДКО

Володимир Несторович
(Фото з часів перед Другою світовою війною).

НОВІСТЬ НА КНИЖКОВОМУ РИНКУ:
Володимир Т. Несторович
УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ І ПРОМИСЛОВЦІ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ 1920-1945
Сторінок 342 (30 ілюстрованих). Ціна $15.00
Купуйте в українських книгарнях або замовляйте в:
UKRAINIAN PROFESSIONAL AND BUSINESS CLUB
398 Princess Ave., Willowdale, Ont.,
Canada M2N 3S9

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з професорами, абсольвентами та українським громадянством, що 27 вересня 1977 року відійшов у вічність на 65-му році життя

о. проф. д-р Михайло КОРЖАН,

ректор Українського Технічно-Господарського Інституту, визначний науковець, суспільно-громадський та політичний діяч.

Похорон відбувся в понеділок 3 жовтня 1977 р. о год. 14.30 на українській частині Вальдфрідгоф-у в Мюнхені. Лореттоплятц.

Вічна Йому пам'ять!

Сенат і Ректорат
Українського Технічно-
Господарського Інституту

АКУЛИ СЛУХАЮТЬ БРАМСА

За останні роки біля австралійських берегів від нападів акул загинуло понад 400 осіб. Учені, яким доручено ліквідувати цю небезпеку, встановили, що океанських хижаків приваблює музика. Якщо десь вона залунає, акули відразу пливуть до її джерела. Особливою популярністю у хижаків користуються твори Брамса.

АНТОЛОГІЯ АБСУРДІВ

Щороку в Англії видається книга «Антологія рекордів», в якій поміщають не спортивні, а абсурдні рекорди. Ось деякі з них: канадець Холл Баух став чемпіоном світу, проковтнувши 87 живих золотих рибок, американець Фолле випустив 116 кілець тютюнового диму з однієї сигарки, пара молодих французьких танцюристів танцювала твіст на вузенькій дошці на висоті 15 м.

МИ ВЖЕ СТОЇМО НАПЕРЕДОДНІ НАЙБІЛЬШОЇ ІСТОРИЧНОЇ ПОДІЇ, ВІД ЯКОЇ ЗАХИТАЄТЬСЯ ЦІЛИЙ СВІТ!

Бесідник В. Полішук

Який же буде остаточний наслідок тих народів, що вони тепер так страшно ворогують та лютують у цьому світі? Хто на останку зовсім спинить усе це люте ворогування, що воно так широко запанувало між народами тут на землі? Один наймогутніший Правитель запанує над цілим світом! Хто буде тим світовим Правителем?

Бесідник В. Полішук приїхав з Торонта. Він проповідав понад 14 років в Аргентині, в Бразілії, в Уругваю, в Парагваю, в Північній Америці, а також в Україні. Тисячі людей слухали його викладів. Нізащо не пропустіть нагоди, щоб почути його тут у місті Виндзор. Він має особливу вістку для Вас!

Цей надзвичайно важливий виклад відбудеться в домі –
5350 HAIG AVENUE and RIVARD STREET, WINDSOR

[illegible]ду, 19 жовтня, о год. 7.30 вечора, відбудеться виклад [illegible]му: НАЙГУЧНІША СВІТОВА ПОЯВА ВЖЕ НАДХОДИТЬ ВСЕ БЛИЖЧЕ ТА БЛИЖЧЕ!
Чи можемо ми якимсь чином уникнути цієї найгучнішої світової появи? Що ми повинні вже навіть тепер починати робити, щоб та поява не заподіяла нам ніякої шкоди?

В суботу, 22 жовтня, о год. 7.30 веч., відбудеться виклад на тему: СІМ ПЕЧАТОК В ОДКРИТТІ ЙОАНА БОГОСЛОВА, В 6-му РОЗДІЛІ
Кого репрезентує Переможець? Що репрезентують: Міра пшениці за денар, меч, голод, смерть та інші символи?

ПАМ'ЯТНИКИ
MICHAEL'S MEMORIALS
MONUMENT
CENTRE OF TORONTO
1193 Lawrence Ave. W.
Toronto, Ont. M6A 1E2
Власники М. Й. ГРИЦЬКО
787-0237, — 625-9494
Виконуємо пам'ятники з граніту — фігури з мармору, різні написи, та бронзові плити.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

ПОВІДОМЛЕННЯ
ДЛЯ ШАНОВНИХ ПАНЬ У ТОРОНТІ
ЩО ВІД ВЕРЕСНЯ 1977 р.
ВІДКРИТО КОСМЕТИЧНИЙ САЛЬОН
ЗДОРОВЕЛЬНОЇ І ЕСТЕТИЧНОЇ КОСМЕТИКИ
при 2 DUNBLOOR ROAD, ISLINGTON
3-ій поверх, число дверей 305
коло 250 метрів від сабвею –Термінал, Іслінгтон
Приймаємо в днях: в суботу від 10 рано до 5 вечора
Телефон: 236-2791. Телефонна служба кожного дня.
Буду рада, якщо нові клієнтки зголосяться на поручення наших знайомих.
АННА ДОБРОВОДСЬКА

— Детройтські Вісті —
DETROIT UKRAINIAN NEWS
Advertising Manager; 11429 McDougall Ave., Detroit-Hamtramck, Mich. 48212,
Редаґує Редакційна Колеґія

РІК XVIII. Ч. 43 Субота, 22 жовтня 1977 Saturday, October 22, 1977 Vol. XVIII. No. 43

ЧУДО-ЛІЖКО

Це ліжко аж ніяк не відзначається елегантністю або красою. Навпаки, воно досить незугарне і скидається скоріше на ванну, але зате до нього не потрібно постільної білизни, подушок, ковдри й покривала. Щоб добре виспатися, вистачає провести в такому ліжку всього три години замість семи-восьми. »Матрацом тут є десятивідсотковий розчин кухонної соли, тобто добре всім відомий гіпертонічний розчин. Американські інженери, пропонуючи свій винахід, виходять із того заложення, що людина, яка спить у рідині, не відчуває основного навантаження, викликаного силою ваги тіла.

Ліжко-посудина не позбавлене й певного комфорту — у ньому постійно підтримується потрібна температура, а людина є ізольованою від розчину.

Підраховано, що в середньому протягом свого життя людина витрачує на сон двадцять років. Якщо справді чудо-ліжко виправдає себе в будь-якому вигляді, то перед людиною відкриється блискуча перспектива. Зекономивши на сні, вона виграє десять-двадцять років діяльного життя.

Петро Ямняк

МОЇ ТРЕНИ

Моїй Найдорожчій Оксані

Ти не знаєш як сум душу гризе,
Як розпука квилить за Тобою,
Як надія у су́мерках мре,
І як тяжко з магатись з журбою...

Ти не знаєш як баную не раз,
Як біль душу і серце турмосить,
Як по мені віхура б'є раз-враз,
Як перлисті обличчя те росить.

І як плачу в ті дні прегіркі,
Не знаходжу нігде я спокою,
І здається, десь я тону на дні,
Десь змагаюсь в бурвіях з собою!

Це ж не день, ані місяць, ані рік, —
Це ж бо другий минув від розлуки!
Як не раз він же допік,
І як ки́дав в обійми розпуки!

І насилу несу той же тягар,
Під ударами гнуся вже долі, —
І дивлюся, може, вийде грабар
І минуться нестерпні ті болі!

9 серпня 1977 р.

Іван Нечуй-Левицький

ОСТАННЄ русько-українське СЕЛО ШЛЯХТОВА

Закінчення

Молодиця привіталась до [illegible]. Вона була здорова на [illegible] й сказала, що [illegible]. Чоловік був молодий і не усатий: він мав пару коней і фурманував у Шляхтовій, возячи гостей по горних околицях на прогулянки й екскурсії. Вже сонце стало надвечір. Ми, балакаючи, [illegible] в одну хату. В хаті лежала на ліжку молодиця й стогнала.

— Чи ви, тітко, слабі? — питаю я.

— Гей! Гей!

— Що ж у вас болить, чи живіт, чи голова?

— Гей на ярмарку... ой, ой, ой!

— Що на ярмарку? Може, коні поносили та перекинули воза? Може, вас покалічило? — питаюся в неї.

— Гей... на ярмарку... ох, ох, ох! — стогнала молодиця й більше нічого не казала.

Коли це в дверях з'явився чоловік з розтріпаним волоссям на голові. Він спіткнувся на порозі, трохи не впав сторчака.

— Слава Ісусу Христу! — ледве міг виговорити.

— Навіки віков, амінь. А що це? ваша жінка занедужала? — питаюсь я в його.

— Та... гей, та... ні... на ярмарку... на ярмарку в Кросенку, — і чоловік захитався на ногах. Він і жінка, як видно, попилися на ярмарку в Кросенку. Тепер я зрозумів, чого панотець так налягав у проповіді, щоб люди були тверезі, не пили горілки. Видно було, що тверезість не дуже процвітає в Карпатах...

Загадавши візникові їхати шляхом, ми пішли через поле та огороди навпростець. По садках, по сінокосах вештались дівчата й парубки вже не в чоботях, а в керпцях чи постолах. Ми вийшли на високий крутий шпиль, пануючий над селом. Вся долина Руського Потока розгорнулась перед мною, як пишно намальована картина. Навдивовижу гарна ця місцина, остання долина України-Русі! По обидва боки Руського Потока стояли два високі, але не круті гребені гір, неначе дві велетенські зелені хвилі на морі піднялися рядом, а далі збіглись докупи краями, злилися і тут підскочили вгору білою піною. Цією піною були білі скелі, що стриміли на самому верхівечку гори, заступаючи на схід сонця долину.

Скелі стояли серед чорного ліска, ніби руїни замчища. Нижче од них на боці гори знов витикались білі шпичасті верхи скель серед невеличкого темного ліску. Здавалось, ніби там стояли в лісі церкви з білими банями. По обидва боки долини на незелених горах стриміли рядки чорних гостроверхих могил. Ці могили схожі то на голови сахару, то на піраміди, то на степові конічні могили. І всі вони обросли темним лісом з верху до самого низу. То були верхи: Горонь, Висока, Радісна, Рашитин, Грань і др. Вони були схожі на якісь чорні гостроверхі оксамитові шапки, розкидані навкруги по гребенях гір, неначе їх розгубили якісь велетні-силачі після титанічної боротьби. Долина широка, простора, з легенькими тарасами. Серед самої долини внизу стримить зовсім ніби єгипетська піраміда з гострим верхом з чистого граніту: за нею було видно білі лабіринти невисоких скель; одна між ними зовсім кругла, ніби башта рицарських замків. Зараз за Шляхтовою через усю долину тягнеться вал, ніби невисока гребля. Вона очевидячки прорвана посередині, і через ту прірву тече Руський Потік, наче через ворота, а через ті ворота видко село Явірки з гарною мурованою церквою. За кам'яною пірамідою стікаються докупи потоки Чорна Вода й Біла Вода, і з них складається Руський Потік. Там в щілинах гір притулились два присілки: Чорно-вода та Біло-вода. Уся долина дивно зелена, ніби тільки що полита, неначе намальована дуже незеленою фарбою. Пишний куточок в Карпатах ця остання долина Русі-України з останніми чотирма селами! Ми довго стояли під хрестом і не могли доволі намилуватись тією оригінальною картиною.

Одначе був час вертатись додому. Ми зійшли з шпиля й рушили назад. З ярмарку їхали шляхтівські люди одним конем в дишлі і такі добре п'яненькі та веселенькі.

В цих останніх селах Русі-України добре задержались народність та віра. Мова українська збереглася так само добре. Народ говорить досить чистою галицькою вимовою, але дуже м'якою й мелодичною. Як я перший раз почув цю [illegible] вимову, вона мені здалась схожою на сербську або словінську. [illegible] говорять чимсь трохи [illegible]. Акцентують слова трохи по-польському, [illegible] на передостанній склад. Я списав усі [illegible] назви [illegible], одежі, посуду, страви і [illegible] не схожих з українськими. От такі [illegible] — [illegible]; штани — холоші (в нас холошні), а солдатські штани — ногавиці; ошкур — [illegible]; обрус, що носять жінки на плечах — плахта, свита — гуня, намисто — пацьорки, спідниця — кабат, а на Венгерщині — [illegible]; чоботи — скірні (шкурні), комин — димник; черінь у печі — ватра; стеля — повала, сволок — трагар; дійниця — дійник, картопля — земляки; куліш — куляша; вареники — пироги; поміст — дилі. В негоду як молодиці, так і чоловіки носять сердаки чи карпатські кожушики, вишиті червоними мережками, але шерстю наспід, а не наверх. Вони так позвикали до них кожушків, що і в душний час сопуть од спеки та поту, але не скидають їх.

... у 43-річної римлянки Марії Замметті скромні достатки, але її знайомі кажуть, що вона живе »на широку ногу«. Виявляється, Марія, працюючи в одному із взуттєвих маґазинів, заробляє тим, що розношує вузькі черевики.

† Олександер Підгородецький

КОРМІТЬ МЕНЕ НЕ ТІЛЬКИ ЇЖЕЮ

(до проблем наших родин)

Якось так принялося у нас, що на сторінках газети можна поміщувати всякого роду політично-партійні дискусійні розтрясування, часто в дуже напушеному тоні. Деколи аж майже плакати хочеться, що так марнується дорога енерґія, час і папір, часто всупереч реальним потребам, проти суспільної доцільности. У цей же час на справи направду потрібні часто зовсім не має місця.

До таких тем належать справи родинні, справи духової побудови молоді, як також дітей. Батьки дуже часто не в силі зрозуміти сучасних проблем і тих духових течій, серед яких живе наше молоде покоління тут на еміґрації. На жаль, ніхто не старається допомагати батькам у їх трудній, виховній праці. У висліді ми маємо прикру дисгармонію, цебто т. зв. „дженерейшин ґеп". Батьки закидають дітям деморалізуючий вплив вулиці. Діти бороняться, закидаючи своїм батькам незнання, темноту і перестарілість їхніх життєвих засад.

Говорити про ці справи не цурається ані американська, ані канадійська преса. Великий торонтонський щоденник „Стар" присвячує тим справам в кожному числі газети відповідне місце. І так в числі з датою 5 лютого ц.р. є там невеличка стаття у відділі „Для родин" під заголовком: Дитина просить своїх батьків . . ." Ось що там пишеться:

„Дайте мені щось більше як саму їжу. Дайте мені тепло і впевненість вашої любови. Дайте мені нагоду не тільки приглядатися, почувати, та прислухуватися, чи навіть посмакувати. Позвольте мені деколи також дещо зіпсувати чи зламати.

„Учіть мене самостійнє діяти. Дивіться як я бавлюся, щоб ви могли спостерігати, як я намагаюся розв'язувати мої проблеми.

„Коли ви приказуєте мені щось зробити, завжди поясніть мені, чому я маю це зробити.

„Не старайтеся ділитися зі мною своїм страхом. У мене є доволі власної тривоги, і я не потребую вашої.

„Допоможіть мені знайти мою внутрішню рівновагу так, щоб я не діяв у стані гніву, чи злости. Але не старайтеся робити цього так, щоб я боявся показувати свій гнів чи свою злість, бо я повинен уміти будити в собі сильні почування там, де це повинно мати місце.

„Навчіть мене терпеливо переносити біль, як також вміння здержувати в собі бажання того чогось, для чого я ще не є достатньо приготований, головно в площині почувань.

„Дайте мені в хаті малесенький куток, де все було би тільки моє. Бо мені часом так дуже потрібна хвилина ніким не порушеної самоти.

„Присвятіть мені частину своєї сердечної уваги. Мені потрібно кожного дня відчути хоча б одну коротеньку хвилину, що ви думаєте тільки про мене і мене направду любите.

„Дозвольте мені ставити вам питання, які з'являться в моїй голові. Коли ви чогось не знаєте, скажіть мені це отверто. Це так добре допомагає моїй свідомости, коли я чую від когось, що хтось чогось не знає. Я напевно буду старатися цю відповідь для вас знайти.

„Майте для мене трохи терпеливости, коли я чогось спочатку не роблю так, як треба. Не забувайте, що мені треба вивчити так багато речей і майже кожна з них вимагає деякої вправи.

„Дозвольте мені понести консеквенції моїх вчинків. Я потребую в рівній мірі покарання як і нагороди. Та коли ви караєте мене, вважайте, щоб кара не була більша як провина.

„Одначе, понад це все дайте мені свою любов і то без якихнебудь застережень. Бо тільки тоді я буду спосібний передати всю свою любов моїм дітям, а мої діти зможуть передати ту любов їхнім дітям".

⁂

Ми, на жаль, не привикли на ці всі справи звертати належну увагу. Ми завжди вважали, що дитина потребує головно фізичного здоров'я, та ще трохи науки, щоб могти собі якось давати в світі раду.

Ми чогось постійно переочували той факт, що духовість дитини будується в стінах батьківського дому, де її свідомість насичується почуттям батьківської і материнської любови. На жаль, у наших родинах звичайно дітям тієї любови якнайменше показувалося, — можливо, що це ділося тому, що тієї любови часто і для себе самих бракувало.

У висліді дитина часто виростала у світі душевної пустки, з ненагрітим любов'ю серцем, з неактивними, в'ялими почуваннями, не рідко з передчасно розвинутим песимізмом, з матеріялістично побудованим світоглядом, де єдиною вартістю є виключно гроші.

Очевидно, там в краю, де ми жили великими національними гуртами, там елемент любови так в родині, як і поза нею, так до свого народу, як і до своєї людини, заступала політична детермінація, яка нас всіх об'єднувала якоюсь присудженістю долі.

На еміґрації цей чинник перестав діяти, і вся свідомість нашої людини без тих пов'язань почала розсипатися. Тут кожен на свій спосіб почав шукати власної рецепти, як йому жити, щоб встоятися серед нових, трудних суспільно-політичних обставин.

Добре було б, на мою думку, щоб редакції наших газет присвятили цій справі належну увагу, та відкрили постійний куток родинних справ. Нехай би одні писали про свої проблеми, а інші щоб їм відповідали. Нехай почнеться відверта, щира дискусія між молодшими і старшими.

Може це виведе нас врешті з нашого родинного імпасу, та зорганізує відповідно наше думання в тих справах.

Може ми врешті усвідомимо собі, що нашу еміґраційну політику треба починати з родинного гнізда.

Мистці Оксана і Лавро Полон повернулись із студійної поїздки

Оксана Лукашевич-Полон і Лавро Полон стоять побіч одної зі своїх картин в „Палаццо Ґрацці".

З початком вересня цього року повернулися зі свого 3-місячного побуту за границею молоді мистці: Оксана Лукашевич-Полон і Лавро Полон. Перебувши рік на студіях як докторанти і стипендисти Нюйоркського Університету, дістали стипендії на продовження своїх студій у Венеції — Італія в ділянці філософії та естетики.

Їхні двомісячні студії відбувалися в прегарній „Палаццо Ґрацці" з часів барокко 18-го ст., при головному водному шляхові Венеції.

Хоча програма студій була дуже сконденозвана та вимагаюча, однак життя у Венеції дало змогу глибше пізнати славну спадщину мистецтва Венеції. Згадані мистці також мали змогу подорожувати цілий місяць по Греції з її островами та по Туреччині, оглянути давні пам'ятки, зупиняючися довше в колишньому-історичному Царгороді над прекрасним Босфором...

Від 20-го до 27-го серпня ц.р. в просторій галерії „Палаццо Ґрацці" у Венеції відбулася із великим успіхом виставка їхніх мистецьких праць!

ДАХ ЗМОНТОВАНИЙ НА ЗЕМЛІ

На одному з будівельних майданчиків Києва проведено незвичайний технічний експеримент. 300 тонн структурних елементів, зібраних на землі в один блок розміром 74 × 44 м підняли за допомогою гідропідйомних установок на відповідну висоту. Так з'явився дах нового виставочного павільйону. Новий метод дає можливість проводити монтаж конструкцій на землі, що значно прискорює роботи і підвищує їх якість.

ЯК МИ СПИМО?

Поза, в якій ми звикли спати, багато про нас говорить, стверджують французькі лікарі. Ті, що сплять на животі найчастіше незадоволені своєю професією. Ті, що на спині — належать до сильних і задоволених життям. Коли хтось підтягає до грудей ноги або уві сні обнімає подушку — схильний до меланхолії. Найгірше тим, що звикли спати прикривши голову — вони невиправні песимісти.

ЯКБИ ЧОЛОВІКИ ПЛАКАЛИ...

Виступаючи на конґресі у Мілані (Італія), американський психолог Й. Бонд заявив, що чоловіки жили б довше, якби частіше плакали. Плач є своєрідною реакцією, що позбавляє людину неспокою, гніву та інших психологічних напружень. Конфлікти, що виникають від неможливості «полегшити душу» плачем, призводять до значних порушень серцево-судинної системи і кровообігу.

МИСТЕЦЬКА ГРУПА "ОДЕСА" З ТОРОНТА – ВИСТУПИТЬ У ЮТИЦІ, Н. Й.

Заходом 57-го Відділу Союзу Українок Америки загостить до Ютики мистецька група "ОДЕСА" з Торонта, Канада в суботу, 22-го жовтня ц. р.

Мистецька група "Одеса" — це танцювально - співочий ансамбль, що складається з 50-и членів української молоді Канади, а мистецьким керівником є молодий талановитий уродженець третього покоління Канади — Тарас Шиповик.

Ця мистецька група вже кілька років виступає з великими успіхами в Канаді та Америці і отримала кілька нагород від канадського уряду. Канадська національна Фільмова Корпорація сфільмувала продукції групи "Одеса" для користування бібліотек і шкіл, а телевізійні станції передали ці продукції на своїх програмах.

Мистецька група "Одеса" є спонзорована Православним Інститутом св. Володимира в Тороаті, що є культурно-освітним центром.

В програмі виступу групи "Одеса" будуть три сцени з українського народного обряду та документального минулого українських піонерів в Канаді: "Ніч Під Івана Купала", "Пісня прощання" — відїзд українських еміґрантів з України до Канади і "Святкування'.

Ця імпреза відбудеться в репрезентативній ютицькій залі Stanely Theater в суботу 22-го жовтня ц. р. о 7:45 вечером.

Білети можна набувати в Stanely Theater. Tel.: 7241212

ВСІ НА ФРОНТ РОЗБУДОВИ ВІЛЬНОЇ ПРЕСИ

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Ніколи так, як тепер "ВІЛЬНЕ СЛОВО" потребує Вашої щедрої підтримки.

Відгукніться, хоч би найменшою сумою, але відгукніться!

Хто буде між першими?

СПИСОК Ч. 25

Будівничих Вільної Преси

1. Й. Пастернак, Детройт	2.50
2. А. Микитчук, Гамільтон	20.00
3. М. Світик, Едмонтон	10.00
4. Т. Коваль, Торонто	4.50
5. М. Данків, Торонто	2.00
6. Т. Климів, Торонто	25.00
7. А. Булак, Бофало	2.50
8. А. Кушак, Ямайка	7.50
9. Б. Сокіл, Гамільтон	4.50
10. В. Стецишин, Тандербей	4.50
11. Д. Фатяк, Спаров Пайн	7.00
12. І. Курок, Франція	2.50
13. Л. Фединець, Маямі	100.00
14. П. Андрієвич, Флорида	20.00
15. о. Чайка, Кве.	10.00

Щира всім подяка!

Хто буде наступний?

АНГЛІЙСЬКО – УКРАЇНСЬКИЙ
і
УКРАЇНСЬКО – АНГЛІЙСЬКИЙ
СЛОВНИКИ

Друге видання – виправлене і доповнене. Понад 120 тисяч слів. Склав його М. Л. ПОДВЕЗЬКО. – В твердій полотняній оправі, сторінок 1810. Ціна обох тільки 15.00 дол. з пересилкою.

За один Словник 7.50.

Ці Словники конечно потрібні для кожного українця, а особливо для учнів і студентів!

Замовлення з належністю посилайте на адресу:

VILNE SLOVO, 196 Bathurst St., TORONTO 2–B, Ont.

НАЙКРАЩІ ДАРУНКИ КНИЖКИ

Книжка була, є і буде в майбутньому найкращим приятелем людини. Тому вона є також **найкращим дарунком — і то при всіх нагодах**, — для кожного з нас! Купуючи книжку — підтримуємо українське друковане слово, підтримуємо розвиток української культури, підтримуємо духовий ріст українського суспільства, поширюємо добру славу про український нарід.

Тому допоручаємо кожному — закупити **для себе і для своїх друзів**, як дарунки, — такі книжки:

1. Проф. д-р **Петро Стерчо**: "КАРПАТО-УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА". До історії визвольної боротьби карпатських українців у 1919-1939 роках. Видання НТШ, Торонто 1965, 288 стор. з ілюстраціями, тверда оправа $10.00
2. **Михайло Шарик**: "З ВІДДАЛІ 50 ЛІТ". Боротьба за наше обличчя і волю українського народу. Видання "Пробоєм", Торонто 1969, стор. 432, багато ілюстроване, тверда оправа 10.00
3. **Мирослава Ласовська**: "ПІД ЧОРНИМ НЕБОМ". Роман з підсовєтської дійсности. Видання "Вільного Слова", Торонто 1966, стор. 207. Зворушуюча лектура 3.50
4. **Василь Прохода**: "ЗАПИСКИ НЕПОКІРЛИВОГО". Історія національного усвідомлення, життя і діяльности звичайного українця. Видання "Пробоєм", Торонто 1967, стор. 434, тверда оправа 10.00
5. **Софія Будко**: "КАЗКИ", "ТАВРО МЕФІСТОФЕЛЯ", п'єса на 3 дії і "ВЕСНА", три п'єски для дітей. Видання "Пробоєм", Торонто 1968, все разом 1.50
6. **Володимир Рибак**: "ОСТАННЯ ЦІСАРЕВА". Історичний монтаж з часів упадку Габсбурської Імперії у півсторіччя 1-ої світової війни. Видання "Вільного Слова", Торонто 1971, стор. 192, документальні світлини, надзвичайно зворушуюча лектура, тверда оправа 10.00
7. **Михайло Шарик**: "ВАЖКИМИ ШЛЯХАМИ КАНАДИ". Вклад українців у розбудову Канади і боротьба за наше обличчя. Видання "Пробоєм", 1971, стор. 520, біля 300 сотні історичних світлин, тверда оправа 10.00
8. **Peter G. Stercho: "DIPLOMACY OF DOUBLE MORALITY". Europe's crossroads in Carpatho-Ukraine 1919-1939. Carpathian Research Center, New York 1971.** Стор. 496, тверда оправа 15.00
9. **М. Л. Подвезько: "УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ" і "АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ" словарі** — понад 1800 сторін друку, дві книжки **в прекрасних твердих оправах, київське видання, разом оба** 15.00
10. **проф. Августин Штефан: "ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ". Спомини і дещо з історії визвольної** боротьби карпатських українців з-під **мадярської окупації і австрійського панування. Видання "Пробоєм", Торонто і "Карпатського Дослідного Центру". Нью Йорк, 1973, стор. 352 і понад 150 ілюстрацій, тверда оправа** ... 10.00
11. Степан Росоха: СОЙМ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ, видання Осередку Культури і Освіти, Вінніпеґ, 1949, стор. 96 .. 1.50

У малій скількості маємо ще календарі "Слово" за роки: 1962, 1964-70 і 73 по .... **$ 2.00**

"Vilne Slovo"
196 Bathurst St. - Toronto Ont. Can. M5T 2R6
Tel.: 363-7283

Наш Театр Наш

Юрій Цегельський

НА МАРГІНЕСІ КНИГИ "НАШ ТЕАТР"

I.

НАШ ТЕАТР

Під таким титулом появилася монументальна книга, видана заходом Об'єднання Мистців Української Сцени із роком видання зазначеним як 1975. Чи титул книги якраз є влучний, то ще є питання. Слово "наш" в цьому випадку є дуже широко неоточненим висловом. Назва книги, наприклад, "Український Театр" була б більше влучною. Поминаючи одначе сам титул, все ж таки треба признати, що редактори, наскільки це їм приходило легко і наскільки могли, зібрали досить мемуаристичного, журналістичного та подекуди ще й рецензійного матеріялу, з чого останній для характеристики даного часу в історії театрального мистецтва має більш документальне значення, як мемуари.

Одначе, коли б справи не критикувати, — а критика все є можливою, то треба признати, що книга є монументальною і має свою вартість.

Усе ж таки, якщо йдеться про англійський переклад заголовка, то він у своїх підтитулах більше відповідає змістові (принаймеше, як брати під увагу цей перший том), де, власне, з самого змісту випливає, що це зовсім не "книга мистців". Це навіть не книга "про мистців", а по-простому компіляція деяких матеріялів про український театр.

Читаючи цю книгу, насуваються різні думки і спогади, які не конче належали б до змісту цієї книги, але можна також зауважити і різні пропущення. Чи вони навмисні, чи ні, це неважне.

Автори і редактори книги "Наш Театр" авторитетно подають цілі абзаци, взяті з писання, що вийшли з-під пера автора цієї статті, а також подають ним писані рецензії, як документально доказовий матеріял. Отже, автор слушно вважає, що може зайняти становище до справи згадуваних чи не згадуваних в цій книзі.

II.

ДЕЩО, ЧОГО НЕМА

Воно може й не є дуже важливим, а на всякий випадок не треба вважати за критику, якщо згадати про дещо, чого у книзі "Наш Театр" не поміщено. Причина може бути та, що або не було матеріялу, або його не знайдено. Також можливим є ще й те, що буде поміщене в другому томі.

Ось, наприклад, за дирекції Стадника в Українському Театрі у Львові поставлено цілий ряд оперет Легара, Штравса, Кальмана та інших. Примадонною в багатьох із них була Реся Левицька. Впарі з нею, як субрета, виступала ще і Голіцинська. Тоді також говорено у Львові про те, що значну допомогу у фінансах мав Стадник отримати від варшавського промисловця Скальського. На ці оперети приходила польська і жидівська публіка, а також час до часу можна було бачити і артистів польського театру у Львові, які хотіли побачити, як їхні ролі виконувалися в українському театрі.

Із цим репертуаром Стадник також мандрував по інших містах і містечках Галичини. Якщо польська провінційна публіка, якої звичайно не стати було на видатки їзди до Львова, хотіла побачити якусь гідну виставу, то хоч-не-хоч ішли до українського мандрівного театру. Стадник ставив також речі польських авторів в українському перекладі. Польська молодь провінційних галицьких шкіл, якщо могла бачити на сцені "Моральність пані Дульської Габрієлі Запольської", то хіба в українському перекладі. Польські мандрівні театри знали, що української публіки не матимуть, отже, не будучи певним, що "каса допише", у східньо-галицькі терени не відважувалися їхати на ризико.

Пробував це сильно робити субвенціонований краківським воєвідством "Театр Земі Краковскей" під дирекцією Пілярського, але йому це не виходило. В цьому театрі якийсь час була українка Стефа Тарасевич, як і взагалі в польських театрах було багато українських сил. Була в польському театрі у Варшаві і Реся Левицька і Стефа Стадник. Було їх багато більше, але це інша справа і тематично не має відношення до книги "Наш Театр".

В іншому випадку було й таке, що польські артисти грали українську річ. Точніше сказавши, була справа в тому, що в наслідок фінансової кризи місто Львів зліквідувало значну частину допомоги польським театрам у цьому місті, що спричинило редукцію персоналу в театрах. Хоч-не-хоч вони мусіли творити різні мандрівні трупи під фірмою "Звйонзек Артистуф Сцен Польскіх". Одна така трупа під зарядом Копчинського на протязі місяців жовтня і листопада 1931 року дала ряд вистав в залі Українського Народного Дому в Камінці Струмиловій, а в дні 8-го листопада поставили Наталку Полтавку не в польській, а таки в українській мові.

В одному сезоні ставив Стадник у Львові оперу Мадам Батерфлай. В той час їздила з гостинними виступами по европейських операх японська оперна співачка Тейко Ківа, власне, в ролі Батерфлай. По дорозі із Відня вона мала заздалегідь розреклямовані три виступи у варшавській і три у польській опері у Львові, але не день у день. Очевидно, у Львові вона довідалася про те, що ця сама опера в цьому місті йде рівночасно в іншому театрі, тож вважала за відповідне побачити, як її ставить український театр.

Чи це був випадковий збіг обставин, чи це хтось так зааранжував, то цього не знати, але воно в той час мало свою вимогу. В Галичині тоді ще добре тямили, що на Раді Амбасадорів у 1923 році Японія займала здецидовано проукраїнське становище. Польська адміністрація зрозуміла візиту японки в українському театрі як політичне потягнення. До цього польська преса у Львові додала собі на шкоду ще більше розголосу та скритикувала поступок цієї артистки наскільки вдалося.

Наступні вистави Мадам Батерфлай із Тейко Ківа вже не відбулися, бо вона захворіла і поїхала в дальше турне до Букарешту. Розуміється, ця подія не остала без відгомону в европейській пресі, а автор цього допису в ніякий випадковий збіг обставин не вірить.

У першому томі книги "Наш Театр", де якраз на це повинно б бути місце, нема достатньої згадки про те. Один львівський розваговий театр легкого жанру, який діяв там постійно через кілька літ приблизно 1930 року. Вправді, автор одного із спогадів згадує про свою працю в такому театрі, але це й усе!

Театр цей приміщувався в будові Ремісничої Палати при Стрілецькій Площі. Ядро акторів цього театру становили Р. Остоя-Залуський і П. Сорока з дружиною. Свої початкові кроки на сцені ставила в цьому театрі визначна артистка Львівського Державного Театру Галя Кульчицька. Був це театр "Цьвіркун", який на багато літ випередив Веселий Львів. З цим театром співпрацював вже тоді ще як студент Зеновій Тарнавський, відтак керівник Веселого Львова. Та до речі кажучи, багато дечого, що передше було у "Цвіркуні", можна відтак було побачити чи в оригіналі чи в перерібці у "Веселому Львові", чи передше ще в "Ревійовому Театрі" Яреми Стадника. Славний скеч про футбольні змагання, в якому львівський батяр як глядач виліз на дерево, Ярема Стадник як головний і одинокий актор продукував спершу на сцені "Цвіркуна". Пізніше на еміграції його в цій ролі дублював Пінот-Рудакевич. Театр "Цвіркун" це був той театр, який мав значний вплив на глядача із "львівської вулиці", та в значній мірі підготовив грунт для "Веселого Львова". Хоч репертуар "Цвіркуна" зовсім не мав претенсій на високу клясу, то все ж таки цей театр мав свої заслуги.

(Далі буде)

Юрій Цегельський

ЮВІЛЕЙНИМ КОНҐРЕСОМ У ЧІКАҐО ВІДЗНАЧЕНО 125-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО БАПТИСТСЬКОГО РУХУ

Чікаго, Іл., (В. Григоренко). — Уже в п'ятницю, 2-го вересня, численні гості з різних сторін Америки й Канади заманіфестували своє палке бажання бути на ювілейному святі перемоги баптистського Руху України і вщерть наповнили Молитовний дім Української Баптистської Церкви в Чікаго.

Ювілейне гасло „Перемога з Христом" часто лунало з уст багатьох промовців у палких проповідях на різні аспекти духовної перемоги Українського Баптизму і поряд з виступами хорів, сльоспівів, декляманцій і привітів заповнили торжественні Богослуження Ювілейного Конгресу, що відбувся в днях 2 - 5-го вересня.

Привітання для Конгресу прибули листовно від українських баптистських Об'єднань в Англії, Австралії, Південній Америці, Канаді, Каліфорнії, а найпалкіші привітання надіслало одновірне баптистське Братство України.

Письмово привітав Ювілейний Конгрес президент Микола А. Лівицький від себе і від Уряду Української Народної Республіки в екзилі. Від Світового Конґресу Вільних Українців привітав Конгрес листом перший заступник президента Микола Плав'юк, а від Українського Конгресового Комітету Америки привітання та побажання успіхів переслав адміністративний директор Іван Базарко. Бажав учасникам Конгресу успіхів репрезентант Стейту Ілліной Борис Р. Антонович. Від імені Центру Студій Релігії та Комунізму в Кестон Колледж за дорученням паст. М. Бурдо прислав якнайкращі побажання успіхів координатор Українського Відділу в Кестон проф. Р. П. Морозюк. Від Інституту Дослідів Волині й Товариства „Волинь" прислали привітання д-р С. Радчук — голова ІДВ й інж. І. Онуфрійчук — голова Т-ва.

Особливо гарячі й палкі привітання передав від Наукового Товариства ім Шевченка в ЗСА телефоном проф. д-р Ярослав Падох, бажаючи особливих успіхів у відзначенні тієї важливої події в історії Українського Народу — постання Українського Баптистського Руху.

Представник Українського Народного Союзу, його головний організатор Степан Гавриш у передачі привітань м.і. сказав: „Моїм завданням представити УНС — заморську твердиню, цю велику установу, на історичному Святі: кажу, „історичному" тому, що це небувала подія в історії нашої Української Нації. Вітаю Вас від нашої Екзекутиви, бажаю Вас усім рясних Божих благословень у дальшій праці та в успішнім відзначенні Вашого Ювілею!..." Головний організатор С. Гавриш передав від Управи та Членства УНС подарунок для ВЄвББратства.

Через представника п-ні Катерину Баран, головного контролера Українського Робітничого Союзу, голова УРС Іван Олексин передав подарунок для ВЄвББратства та письмове привітання Ювілейному Конгресові.

Представник радіостанції „Транс-Світове Радіо", через яке передаються радіопрограми „Голосу Євангелії в Україну", паст. О. Бондаренко якнайсердечніше вітав Ювілейний Конгрес і передав до відома всіх, що недавно зустрів сорок вісім прибулих з-за Залізної заслони віруючих баптистів, які засвідчили, що „75% віруючих в Совстському Союзі знаходяться на Україні", потверджуючи свідчення відомих бл. п. пресвітерів московської церкви паст. А. Карева та паст. А. Жидкова, всупереч сучасному статистичному фальшуванню „Інтернаціонального Відділу ВСЄХБ" у Москві, який напередодні Ювілейного Конгресу Українського Баптистського Руху розіслав по всьому світі спеціяльний „Інформаційний бюлетень" про баптистів України і в ньому неправильно інформував вільний світ не лише відносно „повної свободи релігії" за Залізною заслоною, а в Україні зокрема, але і про „Кіровоградську Церкву, яка є колискою Баптистського Братства в Україні й буде обходити в цьому році свято 10-річчя", яке, до речі, є річницею охрищення першого російського баптиста Нікіти Вороніна в Тифлісі на Кавказі 1867 р., а далі, зовсім неправильно інформує, що „тепер більше як сорок відсотків всього братства в нашій країні є в Україні". Отже, коли б узяти за правдиві дані паст. Карева з 50-их років і теперішні дані Інтернаціонального Відділу ВСЄХБ, то воно вказує на зменшення віруючих в Україні з 75% на 40% і свідчить про те, що з України протягом двадцяти років державний атеїзм виарештував і засудив на смерть, концтабори, психушки й на вигнання поверх 200.000 українських баптистів.

Привітати Ювілейний Конгрес особисто прибули представники від Генеральної Асоціяції Регулярних Баптистських Церков у ЗСА та Американської Ради Християнських Церков, з-поміж яких д-р Дж. М. Стовел передав палкі привіти й побажання дальших успіхів у перемозі з Христом, а паст. Б. Р. Біско виголосив проповідь, підкреслюючи необхідність невідступно триматися фундаментальних принципів віри в переможній боротьбі проти атак модерного безбожництва та проти підступного релігійного модернізму, метою яких є створення й осягнення масового відступництва народів світу від Бога. Останній був модератором панелю на телевізійній програмі, переданій по всій Америці на мережі ЕнБіСі в неділю 3-го липня ц.р. при співучасті д-ра Дж. Гесса та паст. О. Р. Гарбузюка, на якій обговорювалися „Права Церкви" та „Права Людини" в Совєтському Союзі. Програма була показана на Конґресі в суботу вечором для всіх, хто не мав змоги бачити її на телебаченні.

Між численними привітами письмовими були назначення представників для привітів від білоруських, російських і польських баптистів. Паст. д-р Іван Кмета Єфимович, крім особистого привітання, перечитав свою поему „Роздуми Ювілейні", присвячену на 125-річчя початків Євангельсько-баптиського руху в Україні. З-поміж чотирьох представників баптистів з рідних земель якнайсердечніші вітання й побажання успіхів передав представник переслідуваної Баптистської Церкви України. Він ствердив, що окупаційний режим України тримає всі ділянки життя людей у своїй контролі й що, справді, там немає жадної свободи для віруючих у Бога. Безбожники завдали дуже великих страждань для Христової Церкви, але вони не можуть її перемогти, бо вона жива і діяльна. На місце одного вбитого віруючого навертаються сотки й тисячі людей до Бога. Найкраще витреновані атеїстичні пропагандисти є цілком безсилі проти сили дії Святого Духа в серцях людей. Одинокий засіб безбожників проти правдивих християн — це жорстокий, безжалісний терор.

Інший представник з України заявив: „Я радий бути сьогодні між Вами і також разом з Вами святкувати велике історичне свято 125-річчя Українського Баптистського Руху", що присутні на Ювілейному Конгресі з великим одушевленням прийняли рясними оплесками.

Пастор Олекса Р. Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства в імені Ювілейного Конгресу 125-річчя Українського Баптистського Руху відзначив редактора Михайла Подворняка Грамотою Признання за його взірцеву літературну працю як поета, редактора, визначного письменника і довголітнього голову Видавництва „Дорога Правди", а композитора Сергія Бичковського відзначив Грамотою Признання за його великий вклад у скарбівницю української євангельської музики. Відзначені отримали гонорар по п'ятьсот долярів кожний. Присутні на Ювілейному Конгресі одобрили той жест вставанням і рясними оплесками.

Євангельський композитор С. Бичковський видав спеціяльний ювілейний співаник своїх хорових композицій „Пісні Ласки" і зарядив продавати його під час Ювілею по зниженій ціні. Паст. Іван Беркута — голова Ювілейного Літературного Комітету написав брошуру з нагоди Ювілею 125-річчя Українського Баптистського Руху: „Українська Баптистська Церква". У ній він з'ясовує історію та досягнення українських баптистів. Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Об'єднання Молоді видало спеціяльний Ювілейний Бюлетень. А паст. В. Домашовець виголосив ювілейний реферат: „Побудова Української Баптистської Церкви", у якому заторкнув такі аспекти як історичний, догматичний, принципний, соціяльний, державний, структурний, науково-теологічний, фундаментальний, народний, духовний тощо, якими керується Христова Церква.

У резолюціях Ювілейний Конгрес одноголосно одобрив змагання Українського Баптистського Братства до посилення євангелізації, піднесення духовного життя, стояння на фундаментальних принципах віри, підтримування переслідуваного Братства на рідних землях, обстоювання права на свободу сумління, слова та руху. Конгрес домагається у дальшій резолюції звільнення паст. Георгія П. Вінса з ув'язнення для вільного життя в Україні або вільного виїзду до ЗСА чи Канади, обіцяючи йому та його родині тут повне забезпечення. Ювілейний Конгрес домагається припинення зловживання психіятрії як засобу репресії оборонців прав людини і віруючих в Бога та звільнення їх з психіятричних в'язниць у СССР. Конгрес Ювілею 125-річчя Українського Баптистського Руху схвалив резолюцію, у якій висловлено особливе признання Раді Церков Євангельських Християн Баптистів за надрукування українського євангельського співаника і Нового Заповіту українською мовою і виразив глибоке невдоволення з того, що ВСЄХБ у Москві не постарався ані разу про видання українського духовного журналу, співаників і Нових Заповітів або Біблій українською мовою, а, до речі, дискримінує українських баптистів, накидаючи українським віруючим КҐБ-івську вимогу, щоб Богослуження в зареєстрованих Церквах України велися російською мовою для цілковитого зросійщення українського народу. Схвалено особливу подяку гостюючій Українській Баптистській Церкві в Чікаго за прийняття Конгресу, а Ювілейним Комітетам за взірцеве виконання завдань для успішного його переведення. З ентузіязмом одобрено привітання від Ювілейного Конгресу віруючим в Україні, президентові ЗСА Джіммі Картерові, президентові УНР в екзилі М. Лівицькому, СКВУ, УККА, КУК, НТШ, УНС, УРС та багатьом громадським установам і релігійним організаціям.

У підсумок з особливим підкресленням потрібно ствердити, що намічена головна мета й назначені об'єктиви у відзначенні Ювілею 125-річчя Українського Баптистського Руху таким величавим Конгресом у обставинах чужини далеко від рідних земель України були якнайуспішніше досягнені й, з того огляду, саме ювілейне святкування українські баптисти в діяспорі й в Україні вважають одним із своїх найбільших свят — Величним Святом Перемоги з Христом.

На добро, на щастя!

ТОЙ СВОЄЇ ДОЛІ НІ ЩАСТЯ НЕ ЗГУБИТЬ — ХТО КНИЖКИ ЧИТАЄ І ДУЖЕ ЇХ ЛЮБИТЬ!

ПРОГРАМА

„ТИЖНЯ ПЛАСТУ" В ТОРОНТІ

(ЖОВТЕНЬ 1977 Р.)

Субота, 22-го	Відкриття. „День новацтва": Виставка праць УПН-ів і заняття УПН-ок у Пластовому Домі о год. 2—5 по пол.
Неділя, 23-го	Організована участь у Богослуженнях в українських церквах о год. 9 вранці. День юнацтва: ПЛАСТОВИЙ ЯРМАРОК, звуко-зоровий монтаж про Пласт, оглядини Пластового Дому — о год. 2—6.
Понеділок, 24-го	День старшого пластунства: Товариський вечір о год. 8 увечері.
Вівторок, 25-го	День пластунів сеньйорів: Дискусійний вечір на тему „Засоби плекання української мови серед молоді" — о год. 8—10 ввечері.
Середа, 26-го	День зустрічі з українськими молодіжними організаціями. Год. 7.30 веч.
Четвер, 27-го	День зустрічі з етнічними скавтами в Пластовому Домі о год. 7.30 веч.
П'ятниця, 28-го	День спорту: Виставка, фільми і прозірки о год. 7.30 веч.
Субота, 29-го	Вечеря для батьків і пл. молоді в Українському Домі на вул. Крісті о год. 6.30 веч. Забава з танцями о год. 9 веч.
Неділя, 30-го	Спільна Служба Божа в церкві оо. Василіян на вул. Вестон о год. 4 по пол. „Змаг до висот" — в залі Колегії оо. Василіян о год. 5 по полудні. Ватра і закриття „Тижня Пласту" о год. 6—7 веч. на площі оо. Василіян.

Августин Штефан

СПОМИНИ І ДЕЩО З ІСТОРІЇ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

"ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ"; ТОМ II.

ДЕВ'ЯТИЙ РОЗДІЛ

Юлій Бращайко відразу зазначив: "Міністер Е. Бенеш дарував нашу землю румунам, щоб здобути їх прихильність і заключити союз з ними. Августин Волошин додав: "Не треба забути, що й ми винні. Головно, ті з нас, що були в Парижі: Антон Бескид і Григорій Жаткович. Вони підкреслювали наші права на Пряшівщину і про Сигітщину забули, чи вважали її другорядною справою. Вони, мабуть, не освідомили собі, що до Рахова і Ясіня треба їхати через Сигіт. Та ми чи наші потомки ніколи не згодимось на те, щоб Сигіт і Сигітщина були відірвані від України".

Сигіт і Сигітщина від 1919 р. до 1940 р. були під румунами без своєї школи. В румунських народних школах не вчили української мови ані в одній годині. Натомість в чотирьох румунських школах в Карпатській Україні викладова мова була румунська. Як предмет в тих школах викладали українську мову й чеську мову.

У 1940 році на основі II Віденського арбітражу Сигітщина дісталася до Мадярщини. Отож, в 1940-1944 рр. горгіївський шкільний референт д-р Маріна Дюло міг змінити в школах Сигітщини румунську викладову мову на "руську" згідно з граматикою д-ра Маріно Дюли. Чи він це зробив? Не відомо.

В наступному подаю число українців в тих українських селах Сигітського і Вишівського округів, які від 1920 р. — по сьогодні були адміністровані Румунією (в 1940-1944 рр. були адміністровані Мадярщиною).

Подаю тут правдоподібне число українців в 1920 р. на основі Шематизмів Мукачівської Єпархії на рік 1908 і 1915. Треба підкреслити, що села Бичків, Луг і Тячів були поділені і лиш їх частина була в Румунії. Населення Сигота складалося з мадярів, жидів і українців і лише 2000 румунів; місцевості Борша і Вишня мали румунську більшість.

А. Сигітський Округ

1) Сигіт місто — 5,000; 2) Бичків (Нове Крачуново) — 400; 3) Вишня Рівна — 2,500; 4) Довгеполе — 800; 5) Крачуново — 1,300; 6) Луг — 2,000; 7) Миково — 500; 8) Ремета — 1,100; 9) Тячів — 400.

Б. Вишівський Округ

10) Бистрий — 700; 11) Красна Бистра — 900; 12) Руськове — 2,100; 13) Русь-Крива — 1,500; 14) Русь-Поляна — 5,000; 15) Требушани — 1,000.

В. Різні місцевості

Борша — 100; Вишнє Вишове — 400; у вісім інших румунських селах — разом біля 150 українців.

XII.

Галицькі русофіли Гагатко, Цурканович і їх помічники під покровительством д-ра Антона Бескида і плачені дочасним адміністратором Яном Брейхою, мали першу перемогу 18-го листопада 1919 р. Вони не хотіли, щоб до автономних прав належало судівництво; щоб майор УГА, колишній сотник в австро-мадярській армії, закарпатець, Євген Пуза, був назначений членом директорії; вони не хотіли, щоб о. Теофіль Жаткович був назначений членом директорії, бо о. Теофіль і його батько, редактор Павло Жаткович підтримували єпископа Ортинського; вони не хотіли, щоб Директорія мала право вета в назначенні і звільненні урядників, яких хотів назначити, чи звільнити военний диктатор; вони не хотіли, щоб Директорія мала публічні фонди на свої урядові видатки. Чому пп. Ґагатко, Цурканович та інші робили це? (Восени 1919 р. з Ґагатком співпрацювали брати д-ри Ілько і о. Юлій Гаджега та д-р Антоній Бескид). Бо так їм наказав Ян Брейха. А Ян Брейха виконував накази міністра Антоніна Швеглн, якого президент Масарик повірив веденням справ Карпатської України (стор. 19).

Президент директорії Г. І. Жаткович протестував у празькому уряді листом і телеграмами. Дістав у відповідь "діло буде відразу виправлено". Однак, 6-го грудня 1919 р. (в "Експозе" є "6-го октобра" — це помилка, має бути 6-го децембра) тимчасовий адміністратор Ян Брейха дістав телеграму, що о. Теофіль не міг бути іменований директором, бо по чеським законам два брати не можуть бути в тій самій комісії, а замість майора Пузи має бути іменований Кирило Прокоп. Дійсна причина була, що замість о. Теофіля іменували о. д-ра Юлія Гаджегу, який перейшов до русофілів, а Кирило Прокоп був активний православний діяч і завзятий українožер, який у 1935 р. кандидував на лісті Мадярської народної партії.

(Далі буде)

КУПУЙТЕ І ЗАМОВЛЯЙТЕ

Книжку проф. А. Штефана "ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ", яка має 352 сторінки і 250 історичних ілюстрацій, замовляйте в адміністрації "Вільного Слова". Ціна $10.00.

РОЗВАГИ МІСТА МІЛЬЙОНЕРІВ

У бразільськомі місті Сан-Паулу хмарочосів більше, ніж у Нью Йорку. Тут є широчезні автостради, по яких автомобілі рухаються у вісім рядів.

Та більшість населення живе не в сучасних багатоповерхових будинках. Для кольорових робітників-будівельників, які заробляють в середньому 520 крузейро на місяць, призначені квартали дощатих халуп, у кожній з яких подеколи живе тричотири родини; немає тут ані водопроводу, ані каналізації.

Бразілія — країна гострих класових суперечностей. 40 процентів населення не одержують достатньої кількості їжі або просто голодують. 40 процентів — неписьменні. В той же час, як пишуть газети, Сан-Паулу — "Мекка для мільйонерів", у цьому місті є величезний басейн, де тримають 40 — 50 крокодилів з Амазонки. Двічі на тиждень тут збирається "вищий світ" на полювання. За 500 доларів від власника басейну можна одержати рушницю і дозвіл на відстріл одного крокодила.

Вояцька Думка
OPINION ОРГАН УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ
ORGAN OF THE UKRAINIAN VETERANS
РІК XIV. Ч. 43 Субота, 22 жовтня 1977 Saturday, October 22, 1977 Vol. XIV. No. 43

1-а нагорода за відзначення УПА

Заходами Т-ва Колекціонерів орденів і медалей (OMSA) в днях 11, 12, 13 і 14 серпня відбулась в Чікаго в готелі "Палмергауз" чергова міжнародня вистава, яка проходила під моттом "25-річчя Коронації Королевої Англії Єлисавети II-ої"

На офіційне відкриття прийшов анг. Консуль з Чікаго з дружиною, англ. військовий атташе з Вашінгтону, дипльоматичні представники консулярного Корпусу з Чікаго, члени OMSA (Ordens & medals Society of America), запрошені гості і колекціонери.

З-поза Америки приїхали члени й гості з Німеччини, Данії, Англії, Австрії, Швеції, Гаіті, Канади, полудн. Америки й інші.

За виставлені експонати були передбачені по 3 нагороди в кожній категорії.

Вистава була поділена на 6 категорій-секцій:

1. Американські відзначення
2. Ордени
3. Закордонні відзначення
4. Різні
5. Нагорода віцепрезидента Т-ва
6. Нагорода за науководослідню публікацію.

Як під час всіх того рода й подібних (прим. філятелістичних) вистав, найважніше значення, крім самого матеріялу, має опис виставлених експонатів. Опис дає можливість відвідувачам докладніше познайомитись не тільки з самим орденом чи відзначенням, але й довідатись про історію встановлення даного відзначення, в яких історичних умовах відбуваються нагороджування і хто такі відзначення одержав. Зрозуміло, що кожний, що виставляє свою збірку, старається дати якнайкращий опис. Коли мова про чужі, неамериканські, чи маловідомі експонати, то опис являється дуже важним, коли ходить про одержання нагороди.

Членами OMSA є вже також декілька українців, як д-р Юрій Подлуський (член дирекції), мгр Орест Городиський з Чікаго, п. Роман Кобрин і Ярема Гуцуляк з Н. Йорку. Д-р Ю. Подлуський одержав вже кільканадцять 1-их відзначень-нагород за свої виставлювані збірки.

Цього року у відділі закордонних відзначень, мгр Орест Городиський виставив свою збірку "Відзначення Української Головної Визвольної Ради для вояків УПА і збройного підпілля".

Окрім самих відзначень — у 3-ох габльотках — збірка була ілюстрована короткою історією УГВР і УПА, рейд вояків УПА на Захід, накази, в яких були подані ступені й псевда нагороджених, видання про УПА в декількох мовах, а також одна габльотка заповнена відзнаками із громадських святкувань чи то річниць УПА чи її Головнокомандуючого ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича.

Над збіркою була розвішена гарно написана лента: Ukrainian Insurgent Army. Від першого для відкриття виставки, багато відвідувачів зупинялося біля виставлених експонатів.

Збірка мгр. Ореста Городиського удостоїлась спеціяльного вирізнення, здобуваючи в категорії "закордонні відзначення" 1-у нагороду, випередивши інші знані державні відзначення.

Оце вперше відзначення УПА були представлені на такій ексклюзивній виставі Колекціонерів, здобуваючи 1-е місце. Оце напевно вперше багато присутніх довідались дещо більше про боротьбу українського народу в останній світовій війні.

Окрім виставлених брошур, книжок, витинків з часописів, були також виставлені знимки з життя і боїв УПА.

Мгр Орест Городиський одержав дружню поміч від Закордонного Представництва УГВР (Копії наказів УПА), д-ра Ю. Подлуського, д-ра М. Ріпецького і інж. Ст. Голяша — друковані публікації.

"Габі" збирати ордени й медалі не належать до дешевих, тож збирачами, а також знавцями являються люди заможні, найчастіше кол. дипльомати чи військовики.

Відзначення УГВР для вояків УПА і збройного підпілля являються першими і наразі одинокими українськими індивідуальними боєвими відзначеннями.

Про це була також згадка в описі відзначення.

де Ко

УВЕСЬ ПРИБУТОК НА УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ!
Запрошуємо Вас з родиною на
ОСІННІЙ БАЛЬ КОМБАТАНТІВ
влаштований заходами всіх українських комбатантських організацій Торонта, Гамільтону, Ст. Кетеринс і Ошави
В СУБОТУ 26 ЛИСТОПАДА 1977 Р.
в залі УКЦ на вул.
3625 CAWTHRA RD., MISSISSAUGA, ONT.
Початок о год. 8-ій веч. — Оркестра Степана Ждана
Виступи співаків Іванни Карасевич і Антона Дербіша
Аранжер: Богдан Співак з Гамільтону
Вступ: $10.00 від особи, студенти $7.00 від особи
БЕЗПЛАТНЕ ПАРКУВАННЯ
Запрошує МІЖКОМБАТАНТСЬКИЙ КОМІТЕТ

ЗНАХІДЦІ 3,5 ТИСЯЧІ РОКІВ

На землях одного з радгоспів Запорізького району експедиція Інституту археології Академії наук УРСР розкопувала стародавні кургани, розташовані у зоні споруджуваної Верхньотарасівської зрошувальної системи. Вчені виявили чимало цікавих знахідок — персні, сережки, однак найціннішою виявилася бойова колісниця виготовлена приблизно 1600 років до нашої ери. Вона лежала в могилі на глибині 2 м. У колісниці двоє коліс діаметром по 60 см, вісь, верхня частина нагадує кошик з суцільного дуба. Їздило в ній троє воїнів.

ЧУДОДІЙНИЙ МАГНІЙ

Бджоли значно більше виробляють воску, якщо в цукровий сироп додати трохи сірчанокислого магнію. Рекомендують це вчені з харківського сільськогосподарського інституту.

Вшанування Дмитра Микитюка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — (л. ш.) — Місцеве Братство кол. Вояків Української Галицької Армії (УГА) під проводом пор. В. Луцишина, використало приїзд до Філядельфії п. Дмитра Микитюка з Вінніпегу, щоб вшанувати його спільною вечерею. Зустріч відбулася в середу, 27 вересня, в німецькому ресторані „Шварцвальд Інн", і в ній участь взяло 7 членів Братства, а від Інституту ім. Липинського, директор Євген Зиблікевич та д-р Василь Кострубяк.

Зустріч відкрив вступним словом секретар Братства, інж. Зенон Кохановський, а від Братства вітав гостя голова Братства, пор. В. Луцишин. В довшому слові, п. Дмитро Микитюк розповів про свій життьовий шлях, про свої клопоти у звязку з виданням книг про Українську Галицьку Армію і про свої пляни на майбутнє. В дискусії забирали слово всі члени Братства: Кіналь, Кохановський, Луцишин, Лучанко, Олексишин, Остапяк, Шанковський, Зиблікевич та Кострубяк.

Кол. хор. УСС Дмитро Микитюк прибув до Канади в 1930 році, у важкі роки депресії, і був щасливий, коли дістав роботу на копанні каналів за 1 доляра денно. Коли відносини внормувалися, він став працювати в молочарні, розвозив продукти до крамниць і до людей однокінкою. Перший його чек за тиждень приніс йому 18 долярів. Отак він проїздив 15 років. Не пив, не курив, обмежував витрати до мінімум, щадив кожний цент, і за ті ощадності купив собі реальність, потім другу й третю, аж став заможеним, але даннього способу життя не змінив. Був і далі ощадний, а для себе навіть скупий.

Дмитро Микитюк був завжди активним членом українських комбатантських товариств у Канаді. В „Українській Стрілецькій Громаді" в Вінніпегу він часто був головою, або виконував інші обовязки. Хоч для себе був скупий то на видання „Червоної калини" у Львові, або на інші видання, про наше воєнне минуле, яким він завжди дорожив і пильно його вивчав, був дуже щедрий. В першій половині 1950 років трапилася йому видавнича пригода: він дав гроші на видання книги ген. Олександра Удовиченка „Україна у війні за державність", але книга, хоч була вже готова до друку в 1924 році, все таки мусіла чекати аж 30 років, поки її не видав хор. УСС Дмитро Микитюк у Вінніпегу в 1954 році.

І тоді його почала муляти думка, що треба щось робити з виданням матеріялів про УГА. Він бачив, що багато старшин УГА, які прибули за океан, вже помалу відходять цебто вибираються в останній похід і від них треба зібрати, те, що вони памятають, щоб не було запізно. Він одначе не припускав, що все те він мусітиме робити сам, бо він хотів дати тільки гроші на видання книги.

Всі його спроби організувати колективну працю над збірником, не мали великого успіху. Виборний редактор видання зрезигнував і Дмитро Микитюк мусів сам взятися за її завершення. І в 1958 році появився перший том п. з. „Матеріяли до історії Української Галицької Армії". Книга має 670 сторінок великої вісімки, 300 знімок і 8 мап. Писало її 50 авторів, з яких 45 уже не живе. Якби не ініціятива й завзяття Дмитра Микитюка, матеріялів від них ніхто не дістав би. Це міг зробити Дмитро Микитюк.

За першим томом пішли дальші: II том — 1960 382 ст., 100 знімок, III том 1966 — 240 ст., 50 знімок, IV том 1968 — 300 ст., 20 знімок, V том 1976 — 100 ст., 60 знімок. І далі: Історія УГА, воєнно-історична студія Л. Шанковського — 396 ст., Процес ген. Тарнавського — 72 ст. А ще перед тим студія от. Н. Гірняка про полк. Василя Вишиваного — 72 ст. й 10 знімок. Отже, за минулих 20 років, до 180 ст. книги ген. О. Удовиченка, Дм. Микитюк додав ще понад 2,200 сторінок джерельних матеріялів до історії Української Галицької Армії. Чи можна від одної особи ждати більше? І де ми були б з нашою історіографією про УГА, якби не ініціятива хор. УСС Дмитра Микитюка, його грошовий вклад (друк коштував около 25,000 долярів, не рахуючи коштів подорожей до Европи за історичними документами і не раз високих коштів набуття документів). Кошти видання цих книг очевидно, йому не вернулися, бо тиражі окремих книг були низькі, і самі книжки не розійшлися.

Всі ці факти врахувало місцеве Бартство кол. вояків Української Галицької Армії й тому використало його приїзд до Філядельфії, щоб з ним зустрітися і подякувати йому за все, що він зробив для увіковічнення нашої Армії. Зробив він незвичайно багато і цього наше Братство свідоме. Це й висловив голова Братства, пор. В. Луцишин у своїй шанувальній промові до Дорогого Гости, хор. УСС Дмитра Микитюка.

ЛАЗЕР — ПРОВІСНИК ЗЕМЛЕТРУСІВ

Як повідомляє інформаційний бюлетень »Новини ЮНЕСКО«, у ЗСА мають на меті використати лазери для передбачення землетрусів. Усім відомо, що лазер — надзвичайно потужне джерело енергії, а його промінь можна передавати на дуже великі відстані.

Ця здатність лазера дає можливість використати його для зв'язку, у вимірювальних приладах, для керування на відстані промисловими агрегатами, під час буріння свердловин тощо. Лазер допоможе визначити майже непомітні зсуви у скелястих утвореннях уже тоді, коли починають зазнавати сильного тиску, який народжує землетрус. Для реєстрації цих ледь помітних коливань, що передують зсувам земної кори, використовують промінь лазера завдовжки від трьох до п'яти кілометрів. Він виявляє зміщення грунту навіть на одну тисячну частку міліметра.

СКАРБИ ЖАНА ТЬЄРА

Досьогодні триста французьких родин ведуть процес за скарби Жана Тьєра. Ця людина померла наприкінці XVI століття, залишивши казкові багатства, нажиті піратством і работоргівлею: 6 величезних діжок із золотим піском, 10 лантухів із злитками золота, 80.000 срібних дукатів, кілька десятків мішків із коштовностями, кілька замків, величезні земельні угіддя, а також десятки старих кораблів.

Але Жан Тьєр не написав тестаменту, й ось уже три століття численні »спадкоємці« доводять свої права на капітал у кількнадцять мільйонів нових франків. Як і триста років тому, французький суд неспроможний розв'язати цю складну проблему. Єдиний, кому вдалося відірвати не абиякий шматок із цього »пирога«, був Наполеон I. Без будь-якого суду він конфіскував колосальну суму на утримання своєї армії.

ОПАЛЮВАННЯ ЛАНІВ

Чим більше будується промислових підприємств і теплових електростанцій, тим гостріше постає проблема „знешкодження" теплових відходів. У З. Нім. підрахували, що до 1985 року заплановані атомові електростанції виділять стільки тепла, скільки його дало б спалювання 50 мільйонів тон нафти. Щоб невтралізувати це надлишкове тепло, щороку потрібно 825 мільйонів кубічних метрів води. Але „теплове забруднення" водойм у Зах.. Нім. уже тепер набуває катастрофічних розмірів.

Тому виникли пляни „скидати" надлишки тепла не в річки, а в землю. Для цього пропонують прокласти на полях системи труб і підгрівати грунт теплою водою. Теплий грунт обіцяє значно підвищити врожаї, а також створити умови для вирощування у північних країнах теплолюбних культур.

НАПРАВА АВТОМОБІЛЯ МОЖЕ БУТИ ДУЖЕ КОШТОВНА
Car repairs can be expensive.
ОСЬ, ЩО ОНТАРІО РОБИТЬ, ЩОБ ВИ ЗА СВІЙ ДОЛЯР ОТРИМАЛИ ЯКНАЙКРАЩУ НАПРАВУ АВТОМОБІЛЯ
This is what Ontario is doing to help you get the most for your car repair dollar.

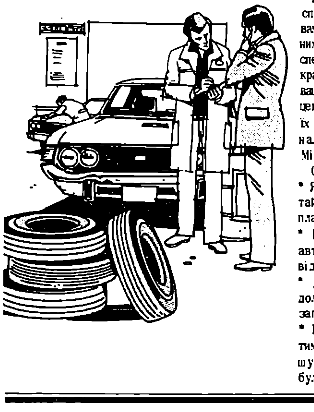

Скарги про направи автомобілів є на другому місці поміж усіми автомобільними скаргами в Онтаріо.
Щоб допомогти автомобілістам полагодити справи пов'язані з автомобільними направами, Онтарійське Міністерство консумційних і комерційних стосунків випустило спеціяльну наліпку з порадами, "Як найкраще використати ваш доляр при направі вашого автомобіля". Автомобільні продуценти і продавці будуть розповсюднювати їх серед покупців нових автомобілів. Ці наліпки можна також отримати в нашому Міністерстві.
Ось поради щодо автомобільних направ:
- Якщо ваша гарантія ще дійсна, прочитайте її уважно, і встановіть, хто за що платить.
- Перегляньте свій порадник для власника автомобіля. Можливо там знайдете відповідь на вашу проблему.
- Докладно розкажіть механікові про недолік. Не встидайтеся ставити йому запитання.
- Попросіть, щоб вам дали оцінку перед тим, поки ви дасьте свою згоду на більшу направу. Вимагайте, щоб всі роботи були вами апробовані.
- Ніколи не підписуйте замовлення без даних.
- Довідайтеся всі деталі щодо гарантії направи (про частини і роботу).
Якщо ви вважаєте, що вас ошукано чи ошахровано, ви можете внести оскарження згідно з законом про бизнесову практику.
Ваш провінційний уряд рекомендує вам познайомитись з деталями Закону про бизнесову практику.
По докладні інформації пишіть по брошуру "Порадник консумента про Онтарійський Закон про бизнесову практику". "Consumer Guide to The Ontario Business Practices Act,"
Consumer and Commercial Relations/Car Repair,
Queen's Park,
Toronto, Ontario M7A 2H6
Larry Grossman,
Minister of Consumer and Commercial Relations
William Davis, Premier
Province of Ontario

ТОРОНТОНСЬКИЙ ІНФОРМАТОР

СТЕПАН РОСОХА, LL.D.
ПУБЛІЧНИЙ НОТАР
196 Bathurst St. — Toronto 2-B, Ont. — Tel.: 368-7282

Вкладає і фінансує нові печі (форнеси).
Випозичає збірники на гарячу воду.
Вкладає прилади до звогчування повітря (юміліфаєр).
Догідні сплати, робота гарантована!
DNIPRO FUEL OIL LIMITED
Toronto, 83 Six Points Road,
Tel. 236-1755
HAMILTON — 905 Barton St. East
549-9634

Купуєте або продаєте дім, підприємство, мотель, фарму, апартамент, або бажаєте інвестувати готівку в приходові будинки — дзвоніть 487-7101
Y&B
Michael Popovich
Tel. 889-9330 Res. 881-4073
8119 Yonge St. Toronto, Ont.

SPECIALIZING IN OIL PAINTINGS AND PICTURE FRAMES FROM ALL OVER THE WORLD

НОВА УКРАЇНСЬКА ФІРМА
BLACK SEA IMPORTING & SALES
John Nawrockyj
TELEPHONE: 255-5325
33 STEPHEN DRIVE
TORONTO, ONTARIO
M8Y 3M7

JOHN'S ELECTRIC
SERVICE and REPAIRS
направляємо:
ХОЛОДІЛЬНИКИ, електричні печі, пральні, сушарну та
робимо електричні інсталяції.
License License
Кличте: 535-4646

Pekao CANIAGA Co.
811 Queen St. W., Toronto, Ont. M6J 1G1
Tel. 364-5574 (2 лінії)
ДОЛЯРОВІ БОНИ ПеКаО ДО ПОЛЬЩІ
Леґальний продаж 100-140 злотих ЗА ДОЛЯРА
Також до Польщі харчі, ліки, авта і великий вибір всяких дарунків.
В УКРАЇНУ
пакунки з передплаченим митом, одягові і харчові з Канади і через Англію.
БЮРО ПОДОРОЖЕЙ
Виїзди до Польщі, в Україну, спровадження свояків.

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
HIGH PARK VARIETY & CONFECTIONARY STORE
Власники — СОНЯ І МИКОЛА ЙОНКИ
Відвідайте нас! Маємо: книжки, часописи, журнали, шкільне приладдя, картки на різні оказії, забавки, дроґерію: помади, парфуми, тютюнові вироби, ґросері, солодощі, харчові продукти. Крамниця відчинена 7 днів у тижні, самообслуга і доставa до домів.
242 Annette St. Toronto, Ont. M6P 1R1 Tel. 769-2820

UKRAINIAN CARAVAN FOOD
Sherway Garden Plaza
Highway 427 & Queen Elizabeth
Тут можна набути всі українські харчі: вареники, голубці, м'ясо на патичках, капуста з ковбасою, бараболяні пляцки, налисники, київські пиріжки, полтавські галушки, кава, чай та інше.

Michael Danylyszyn, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
TELEPHONE: 368-2274
406 BATHURST STREET
(BETWEEN COLLEGE & DUNDAS)
TORONTO, ONT. M5T 2S6

ХИЖАК З КІЛЬКОМА СЕРЦЯМИ

У природі трапляються випадки, коли у людини або тварини буває два серця. Та недавно кулінари одного ресторану в СРСР виявили у півня, що його мали засмажити, аж дев'ять сердець. Вони зрослися у суцільне грono. Це звичайно рідкісне і винятькове явище. У водах Атлантичного океану і поблизу берегів Камчатки водиться багато хижаків підкласу хребетних, які звуться міксини. Вони мають по чотири серця. Причому кожне з них скорочується у власному ритмі, обслуговуючи тільки певний орган — печінку, м'язи, головну чи хвостову частину тіла. Міксини дихають носом, а їхній хребет такий гнучкий, що вони легко зав'язуються на вузол.

ЗАЯЧА ЗАВІСА

Безпорадні проти своїх численних ворогів морські зайці — молюски — досить добре рятуються від них своєрідним туманом. Відчувши небезпеку, молюск вмить випорскує невеличкий струмінь густої фіолетової рідини, яка надзвичайно швидко розчиняється у воді, завдяки цьому постає рятувальна для зайця щільна завіса. Крізь неї жодна морська істота не може побачити молюска.

«ПОЗИТИВНИЙ ГЕРОЙ З НЕГАТИВНИМИ НЕДОЛІКАМИ»

Рецензії на театральні прем'єри пишуть не тільки дипломовані критики. Пишуть також абітурієнти — під час вступних екзаменів на театрознавчий факультет. Як і належить, незворушні екзаменатори виставляють оцінки, незворушні секретарки вписують ті оцінки в картки, з якими далекий од незворушності абітурієнт іде на інший екзамен — з історії, мови. Таким чином, він і доходить до першого курсу. Чи не доходить.

Втім, незалежно від результатів походу абітурієнта, рецензія лишається в інститутському архіві. Архів... І тільки! Сумна доля. А тим часом кожна рецензія, як стверджують екзаменатори, повчальна. Тож порушуємо давнє правило й за порадою тих-таки екзаменаторів виносимо на суд читачів «Культури і життя» дещо, хоч і не найкраще, але не менш повчальне, із робіт цьогорічних абітурієнтів.

* * *

Як режисер, у порівнянні з іншими режисерами, він яскравий постановник режисури.

* * *

Вистава єдина і цілісна за своїм звучанням. У ній немає єдиної, наскрізної дії, єдиного сюжету. Нема і зав'язки, кульмінації і розв'язки.

* * *

Не зважаючи на окремі помилки, на відсутність пошуків у галузі форми, на відсутність несподіваних творчих вирішень, глядачі люблять цей театр.

* * *

У виставі застосовані новаторські засоби. Наприклад, уся вистава проходить без завіси.

* * *

Прийом досить оригінальний, хоч і не новий.

* * *

Це позитивний герой з великими негативними недоліками.

* * *

Його герой справляє неприємне враження, він відштовхує. І в цьому велика заслуга виконавця... Головне тут — особистість цього талановитого актора.

* * *

Режисерський задум був розрахований на те, що артист доповнить паузи жестами та іншими виразними засобами.

* * *

Артистка за своїми зовнішніми даними не зовсім схожа на маленьку дівчину.

* * *

У створенні цього образу акторові не треба було йти шляхом дрібних інтриг.

* * *

Актор зіграв цю роль дуже самовпевнено.

* * *

Виконавець у цій ролі досягає глибокої величі.

* * *

Актор читає текст, втрачаючи логічні наголоси, захоплює підвищенням голосу, втрачаючи при тому інтонації.

* * *

Технічний брак у мові актора заважав, підмішуючи в епос почуття іронії.

* * *

Образ несе на собі проблему гуманізму.

* * *

Спектакль починається немовби з трагічної нотки... Потім події висвітлюються немовби з одного боку... А пізніше — немовби і з цього боку.

* * *

У виставі важливим театральним засобом виразності є образ Автора.

* * *

Стиль вистави у стриманості героїв. І тому ми є їх співучасниками.

«КУЛЬТУРА І ЖИТТЯ»

ТРЕБА ТІЛЬКИ НАГАДАТИ

Клуб забудькуватих чоловіків створено в Парижі. Тут, у спеціальній картотеці, зберігаються відомості про родинні свята всіх його членів, — і керівництво незвичайної установи вчасно нагадує: не забудьте купити подарунок дружині чи привітати з днем ангела тещу... Певна річ, це запобігає багатьом гучним скандалам.

BOYKO 239-3041

Купуєте або продаєте дім, підприємство, мотель, готель, фарму, апартамент, або бажаєте інвестувати готівку в прибуткові будинки,

дзвоніть на ч. 239-3041

J. BOYKO REAL ESTATE LTD.
REALTORS
3327 BLOOR ST. WEST, TORONTO M8X 1E7, ONT.
(Доїзд підземкою до вул. Іслінгтон)

НАШ ДОСВІД — ВАШ УСПІХ!

MICHAEL MUTZAK LIMITED
30 YEARS SERVING FOR PEOPLE

МИХАЙЛО МУЦАК, президент фірми продажу реальностей
під назвою MICHAEL MUTZAK LTD.

Понад 30 років користується великим довір'ям. Чесно пильно і ретельно, з великим досвідом обслуговує канадських українців. Багато українських людей купили й продали реальності через фірму **МИХАЙЛА МУЦАКА.**
Якщо ви плануєте продати хату, фарму, склеп, готель, мотель, ресторант і т.д. звертайтесь за порадою до **МИХАЙЛА МУЦАКА**
Пишіть або телефонуйте: (416) 844-2804

MICHAEL MUTZAK LIMITED
suite 202, 136 Randall Street
OAKVILLE, ONTARIO, L6J 1P4

ВІДВІДАЙТЕ НАС, НЕ ПОЖАЛІЄТЕ!!!

OSSINGTON TIRE CO. LTD.
SOUND DIVISION

146 OSSINGTON AVE. - TORONTO
Tel. 533-6680
533-6908
SEE KEN

NEW & USED TIRES · REPAIRS · VULCANIZING
WHEEL ALIGNMENT · SHOCKS · BRAKES

OSSINGTON TIRE CO. LTD.
533-6680
533-6908

146 OSSINGTON AVENUE
TORONTO, ONT. M6J 2Z5

„Ен-Бі-Сі" заплатить 100 мільйонів долярів за передачі Олімпіяди з Москви

Вашінгтон. — Роберт Е. Мулголланд, президент телевізійної сітки „Нешинал Бродкестінг Корпорейшен" („Ен-Бі-Сі"), у понеділок, 3-го жовтня, заявив Підкомісії Палати Репрезентантів для справ масової інформації, що його сітка видасть коло 100 мільйонів долярів за передачі Олімпійських Ігрищ, які в 1980-му році проходитимуть в Москві. Мулголланд виявив, що кошти виноситимуть 15 мільйонів більше ніж раніше передбачувалось.

„Ен-Бі-Сі" заплатить Совєтському Союзові 35 мільйонів долярів за „ексклюзивне право" передавати ці літні Олімпійські Ігрища, а крім того 50 мільйонів долярів за „технічну обслугу" працівниками совєтської телевізійної індустрії. В додатку, „Ен-Бі-Сі" видасть біля 15 мільйонів за вживання комунікаційних сателітів і за інше технічне устаткування, як теж частина тих грошей піде на покриття коштів транспортації і т. п.

Роберт Мулголланд заявив членам Конгресової підкомісії, яка розглядає загальне питання передавання різних спортових змагань своїми телевізійними станціями, що совєтські власті запевнили „Ен-Бі-Сі", що не буде встановлено „жадних обмежень на передачі з Олімпіяди", додаючи, що дирекція тієї сітки не погодилася і ніколи не погодиться на порушення „журналістичної етики".

Щодо питання відносно дуже великих видатків на передачу Олімпіяди Мулголланд заявив, що „Ен-Бі-Сі" не тільки без проблем може покрити ці видатки, але теж сподівається мати „значний зиск". Він відмовився подати передбачену суму того зиску.

ЦСКА — «Динамо» (Київ). 0:1 (0:0). Москва. Стадіон «Динамо». 24 вересня. Хмарно. 4 градуси. 25 000 глядачів.

ЦСКА: Астаповський, Бичек, Григор'єв, Ніколаєнко, Ольшанський, Морозов, Чесноков, Копєйкін, Тарханов (Назаренко, 77), Юрчишин, Дулик.

«Динамо»: Москаленко, Коньков, Матвієнко (Бережний, 46), Фоменко, Безсонов, Трошкін, Буряк, Онищенко (Решко, 55), Колотов, Веремєєв, Блохін.

Гол: Буряк (74).

ПЕРЕД киянами раптом виникла складна дилема. З одного боку слід було уникнути можливої втрати очок у матчі з ЦСКА, бо тбіліські одноклубники у боротьбі за чемпіонські медалі буквально переслідують їх, з іншого — треба було зберегти цілими гравців перед повторною зустріччю Кубка УЕФА в Брауншвейгу, а, головне, тут, у Москві, виробити стратегію на поєдинок з «Ейнтрахтом» і відшліфувати командні дії.

Як впорались динамівці з цими проблемами — любителі футболу бачили на голубих екранах. Не вдалося, на жаль, зберегти гравців... Армійці діяли в обороні жорстко, внаслідок чого лікареві В. Берковському довелося подавати допомогу Блохіну, Колотову, Буряку, а Веремєєв, щоправда, при захисті власних воріт, дістав легку травму

Однак сама «генеральна репетиція», на мій погляд, пройшла більш, ніж успішно. Відомо, що динамівцям доведеться вирішувати в Брауншвейгу два складних завдання: по-перше, не пропустити гол, а, по-друге, постаратися обов'язково забити його суперникам. І дуже важливо при цьому не помилитися, знайти правильну послідовність вирішення цих двох протилежних завдань. Що робити: з місця в кар'єр кинутися у хвацьку атаку! Але навіть у зустрічах з клубами середньої руки такі хвацькі наскоки швидко караються. Та й напевно чекає «Ейнтрахт» такої тотальної атаки, щоб відповісти контрударом.

Тому і в матчі з ЦСКА кияни обрали спокійний початок і, чекаючи свого часу, виявили завидну витримку. Їхня сувора гра в обороні не залишила форвардам москвичів ніяких шансів: першого удару по воротах Чесноков завдав лише на 52-й (!) хвилині. Москаленко, який, очевидно, гратиме в Брауншвейгу (у Юрковського травма) впевнено заволодів м'ячем.

Москвичам перемога була потрібна, мабуть, більше, ніж киянам. І відчай штовхнув їх на штурм. Ось тут і спрацювала могутня пружина динамівської контратаки. Після того, як Буряк відкрив рахунок (м'яч лише тому не став здобиччю Астаповського, що, доторкнувшись до когось з гравців, змінив напрям польоту), динамівці не раз проривалися крізь оборону суперників. Опікун Блохіна Бичек, не справляючись з форвардом тричі збивав його з ніг, причому одного разу, коли Блохін виходив сам на сам з голкіпером.

Гості, очевидно, не ставили завданням виграти з великим рахунком (у Брауншвейгу на це навряд доведеться розраховувати, а репетиція є репетицією), але все ж результат міг не раз збільшитись. Але тут уже вступав у силу закон зберігання ...ніг і необхідність спрямувати головні зусилля на створення чисельної переваги в середині поля і біля своїх воріт.

В. БЕРЕЗОВСЬКИЙ.

«Карпати» (Львів) — «Арарат» (Єреван). 2:0 (2:0). Львів. Стадіон «Дружба». 24 вересня. Хмарно. 10 градусів. 11000 глядачів.

«Карпати»: Швойницький, Родін, Поточняк, Чорба, Ю. Бондаренко, Броварський, Баль, Дубровний (Суслопаров, 87), Данилюк, Думанський, Козинкевич.

«Арарат»: Казарян, Геворкян, Саркісян, Мірзоян, Мовсесян, Парсаданян (Керопян, 68), С. Бондаренко, Оганесян, С. Петросян (Арутюнян, 46), Н. Петросян, Халайджян.

Голи: Данилюк (23), Дубровний (29)

ГРУПА новобранців з'явилася цього року в основному складі «Карпат». Проте, спостерігаючи за ними, аж ніяк не назвеш їх боязними. Навпаки, саме вони ведуть нині гру «Карпат». Наприклад, правий захисник Родін спочатку відзначався хіба що самовідданістю. Підключаючись до атак, часто «провалювався» або поспішав і, як правило, робив неточні передачі. Однак з кожним матчем Родін діяв дедалі змістовніше, особливо вдало під час наступу.

От і у звітній зустрічі саме Родін найбільше турбував захист гостей. Вже на 5-й хвилині його гострий прорив ледь не закінчився взяттям воріт. Він знову пройшов по флангу, та на лінії штрафного майданчика його грубо збив Геворкян. Після підкрученої подачі Броварського Данилюк у стрибку головою забив перший гол. Через шість хвилин — чергове підключення Родіна. Обігравши двох захисників, він відпасував м'яч Броварському, той — Дубровному, який метрів з 20 влучив у «дев'ятку».

...Воротареві Швойницькому останнім часом бракувало стабільності. Він зіграв добре з «Дніпром», «Зорею», але припускався помилок у поєдинках із «Зенітом» і московським «Динамо». В матчі з «Араратом» Швойницький діяв бездоганно. Згадаймо хоча б момент на 65-й хвилині, коли Оганесян, обігравши Поточняка і Ю. Бондаренка, сильно пробив. Тільки відмінна реакція молодого голкіпера врятувала «Карпати» від неприємностей.

З появою в складі львів'ян технічного Баля і наполегливого Думанського «Карпати» почали діяти значно швидше. Зовсім юні півзахисники впевнено переграли своїх «опонентів» Парсаданяна і Оганесяна. Нарешті, і Баль, і Думанський добре грають на «другому поверсі», що дозволяло господарям за допомогою верхових передач тримати в напрузі захист гостей...

«Чорноморець» (Одеса) — «Динамо» (Тбілісі). 2:1 (1:1). Одеса, 24 вересня. Центральний стадіон Чорноморського пароплавства. Хмарно, 15 градусів. 18000 глядачів.

«Чорноморець»: Дегтярьов, Кузьмин, Лещук, Логвиненко (Качур, 46), Плоскина, Фейдман, Соколовський, Устимчик (Напреєв, 84), Шевченко, Погорєлов, Сапожников.

«Динамо»: Гогія, Костава, Кантеладзе, Хінчагашвілі, Муджірі, Г. Мачаїдзе, М. Мачаїдзе, Корідзе, Гуцаєв, Дараселія, Шенгелія (Челебадзе, 46).

Голи: Гуцаєв (21), Шевченко (38), Погорєлов (60).

ТРЕНЕР С. Кутівадзе на післяматчевій прес-конференції висловився дуже коротко: «До господарів що до прийому нашої команди претензій нема, до суддівства — також, а от багато претензій ми маємо до своїх футболістів. Грали вони погано»...

Дещо не погодився з думкою свого колеги А. Зубрицький: «Тбілісці — команда майстерна. Про це свідчить турнірне становище суперників... У нашому колективі справи з «очковим балансом» не дають ніяких підстав хоч на мить розслабитися. Ось чому так ретельно «Чорноморець» готувався до матчу. Всі наші хлопці прагнули не тільки добитися переваги в голах, а й показати красивий футбол».

«Чорноморець» (особливо захист та середня ланка), вірно побудував гру в тактичному плані, позбавивши суперників вільного маневрування. Відверто скажемо — такого перебігу подій гості не чекали. Хоч у першій половині Гуцаєв досить невимушено обіграв Лещука і точно пробив низом повз Дегтярьова.

Одесити заволоділи ініціативою десь з 30-ї хвилини. Слушні нагоди зрівняти рахунок мали Шевченко, Погорєлов, Устимчик, і нарешті на 38-й хвилині Шевченку вдалося без обробки завдати влучного удару по воротах Гогія — 1:1.

Моряки й після перерви мали перевагу. Справжнім диригентом атак в одеському колективі став Шевченко. На 60-й хвилині він увірвався з правого флангу і на великій швидкості буквально влетів у штрафний майданчик тбілісців. Послідував прострільний пас на Погорєлова, і останній красивим ударом в падінні спрямував м'яч у сітку.

Чи так погано грали грузинські спортсмени за відсутності Кіпіані, що захворів, чи команда втратила свій агресивний стиль? Аж ніяк. У другому таймі ряд гострих моментів створив Челебадзе, але господарі захищалися самовіддано...

А. ВЕРБЕНКО.

Ми спеціально так детально зупинились на грі чотирьох дебютантів «Карпат». Саме вони і ветеран Броварський були кращими у львів'ян.

В. МИХАЙЛОВ.

- Он корова яка здорова, а зайця не дожене.
- Кіт мишей у рукавицях не ловить.

MADAM NATALIA
ДОСВІДЧЕНА СТАРОКРАЙОВА ВОРОЖКА

Якщо Ви маєте якісь проблеми або недуги, кепське щастя, подружні проблеми, любовні — справи, розводові чи родинні клопоти,— вона допоможе Вам позбутися і тих проблем. Побачте її сьогодні, а завтра не будете мати вже — клопотів. Замовляйтесь телефоном 531-6406

853 BLOOR ST. W. Tel. 531-6406

MADAM CARLO
Обдарована крайова ворожка поворожить вам на картах і з руки.

Вона вже допомогла багатьом, хто до неї звернувся з проблемами подружжя, інтересу або здоров'я. Відома з радіо і телевізії, як здібна ворожка. Одна візита до неї переконає Вас у її ворожбі.

486 A COLLEGE ST. TORONTO 960-5952-3
Open 7 Days a Week

SIGNORA RINGDA
Порадниця — і читає з карт і рук

Якщо ви маєте проблеми в подружжі, любові, здоров'ї, бизнесі — не чекайте довго. Прийдіть до неї за порадами. Вона має досвід і помогла вже багатьом людям. Чому не мала б допомогти вам?
Приватне довірочне читання.
Від години 10-ої рано до години 9-ої вечора.
837 Ossington Avenue (near subway) 537-1900

КАЛЕНДАРЕЦЬ ТОРОНТА

„Тиждень Пласту" від 22-го до 30-го жовтня 1977 р. Пластова станиця — Торонто.

У рамках Міжнар. фестивалю Торонтська публічна бібліотека — відділ Паркдейл переводить від 1 до 29 жовтня 1977 інформативно-імпрезову програму з ділянок української культури, яку зорганізувало Т-во українських бібліотекарів Канади, при співучасті Т-ва українських професіоналістів. Програма відбувається під патронатом Комітету Українців Канади в Торонті.

Неділя 30 жовтня о год. 4-ій п. пол. Вечір п. н. „СТЕЖКАМИ ВЕСЕЛОГО ЛЬВОВА". Заля Вест Парк Вокейшонел Скул, 155 Блюр Вест, Торонто. — ОМУС, Торонто.

ЛИСТОПАД

Десятиріччя СКВУ і зустріч з громадянством: неділя, 13 листопада, год. 3 по полудні, у приміщенні Конвокейшен Гол Торонтського університету. Відділ КУК у Торонті.

ALBERTA FUEL Ltd.

Alberta Fuel Oil Limited

278 Bathurst Street
Toronto 2-B, Ont.
Tel.: EM 2-3224
24-годинна обслуга
ПЕРША УКРАЇНСЬКА САМОСТІЙНА ФІРМА ДОСТАВИ ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ ДЛЯ ХАТНЬОГО ВЖИТКУ
Чищення печей та цілорічна обслуга печей цілком
БЕЗПЛАТНО!

Дрібні оголошення

До винайму

умебльовані 2 кімнати та кухня для 1 або 2 бездітних осіб. Тел. 534-9757

Матримоніяльне

Культурна самітна жінка з освітою, приємного вигляду, бажає познайомитися з мужчиною від 64 років, дуже радо, старшим віком.

Прошу писати на адресу:

Mrs. Hrabska,
30 Arminger Rd.,
London W. 12, England.

ПЕРЕПИСУВАННЯ МАТЕРІЯЛІВ І СТАТТЕЙ на машинці до писання!!!

Переписую в українській та в російській мовах. Телефонувати 368-7282

До винайму

Умебльована кімната і кухня на другій підлозі, околиця Данлес і Блюр. Тел. 537-6308 від години 4-ої по полудні до 10-ої вечора.

ROBERT PLUMBING SERVICE
виконує працю ДЕШЕВО, ДОБРЕ і СОЛІДНО
Телефонувати РАНО і ВЕЧОРОМ
Tel. 532-2603

Mrs. TROY
Читає з карт і рук. Скаже вам усе про ваше минуле, теперішнє і майбутнє. Відповість на ваші запитання. Вона має силу, щоб допомогти вам, якщо ви журилися або хворі або маєте клопоти.
Не пропустіть одного дня більше, а телефонуйте за замовленням. Говоримо по українськи і по польськи.
138 BALDWIN ST. - TORONTO Tel. 364-5698
(5 кроків на Захід від Спадайни)

FUR FACTORY SALES CENTRE

If you don't mind shopping in our factory, we don't mind saving you hundreds of dollars.

VIOLET MINK COAT

HOUSE OF APPEL
FUR COMPANY LTD.
119 Spadina Avenue, 10th Floor ·
Toronto, Ontario, M5V 2L1 —

100's of the finest furs. Mink, muskrat, fox, raccoon, wolf, beaver & Alaska seal.

We make them, we sell them. Direct from factory to you.

Leather Coat Dept.
Large selection of ladies' leather coats. Plain & Fur Trimmed

CHARGEX
master charge

SILVER TIP LET-OUT RACOON COAT

HOUSE OF APPEL
MANUFACTURERS OF FINE FURS
119 Spadina Avenue, 10th Floor · Toronto, Ontario, M5V 2L1 — Tel. 363-7209

КЛИЧТЕ: п. ЮРКА ТУРЯНИЦЮ!

TELEPHONE: EM. 4-1434

Rochester FURNITURE CO. LTD.

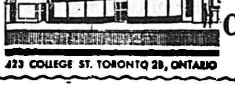

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МЕБЕЛЬНА КРАМНИЦЯ
423 COLLEGE ST. TORONTO 2B, ONTARIO